

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินการฝึกอบรมครูตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาเขตการศึกษา 8 ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 6 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของตัวอย่างประชากร
- ตอนที่ 2 การประเมินกระบวนการฝึกอบรม
- ตอนที่ 3 การประเมินพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนของครูภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือน
- ตอนที่ 4 การประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือน
- ตอนที่ 5 การศึกษาพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านคุณธรรมของครูภายหลังการฝึกอบรม 5 เดือน
- ตอนที่ 6 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนของครูภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือน

ตอนที่ 1 สถานภาพของตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย 3 กลุ่มคือ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับอำเภอ จำนวน 16 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 361 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 80 คน จำแนกสถานภาพได้ดังนี้ (ตารางที่ 3-7)

ก. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับอำเภอ

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับอำเภอ จำแนกตามเพศ ศาสนา อายุ อายุราชการ สถานภาพสมรส วิทยทางการศึกษาและ ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	9	56.25
	หญิง	7	43.75
ศาสนา	พุทธ	16	100.00
อายุ	25-30 ปี	1	6.25
	31-35 ปี	9	56.25
	36-40 ปี	5	31.25
	41 ปีขึ้นไป	1	6.25
อายุราชการ	5-10 ปี	2	12.50
	11-15 ปี	9	56.25
	16-20 ปี	4	25.00
	21 ปีขึ้นไป	1	6.25
สถานภาพสมรส	โสด	4	25.00
	สมรส	12	75.00
วิทยทางการศึกษา	ปริญญาตรี	16	100.00
ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	ศึกษานิเทศก์	8	50.00
	ครู	8	50.00

จากตารางที่ 4 แสดงว่าผู้ดำเนินการทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธและมีวุฒิปริญญาตรี ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.00 สมรสแล้ว ผู้ดำเนินการฝึกอบรมเป็นชายมากกว่าหญิงโดยเป็นชายร้อยละ 56.25 มีอายุและอายุราชการมากที่สุดร้อยละ 56.25 อยู่ในช่วง 31-35 ปี และ 11-15 ปีตามลำดับ

ข. ผู้เข้ารับบริการฝึกอบรม

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้เข้ารับบริการฝึกอบรม จำแนกตามเพศ ศาสนา อายุ และสถานภาพสมรส

	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	155	42.94
	หญิง	206	57.06
ศาสนา	พุทธ	353	97.78
	คริสต์	7	1.94
	อิสลาม	1	0.28
	อายุ		
	21-25 ปี	9	2.49
	26-30 ปี	81	22.44
	31-35 ปี	108	29.92
	36-40 ปี	62	17.17
	41-45 ปี	41	11.36
	46-50 ปี	29	8.03
	51-55 ปี	14	3.88
	56 ปีขึ้นไป	6	1.66
	ไม่ระบุ	11	3.05
สถานภาพสมรส	โสด	40	11.08
	สมรส	293	81.09
	หม้าย	11	3.05
	หย่าร้าง	7	1.94

จากตารางที่ 5 แสดงว่าผู้เข้ารับบริการฝึกอบรมส่วนใหญ่ร้อยละ 97.78 นับถือศาสนาพุทธ เป็นเพศหญิงร้อยละ 57.06 มากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในระหว่าง 31-35 ปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 29.92 ส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 81.09

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำแนกตามอายุราชการ
วุฒิทางการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
อายุราชการ	1-5 ปี	35	9.69
	6-10 ปี	96	26.59
	11-15 ปี	95	26.32
	16-20 ปี	54	14.96
	21-25 ปี	34	9.42
	26-30 ปี	24	6.65
	31-35 ปี	7	1.94
	36-40 ปี	4	1.11
	41 ปีขึ้นไป	1	0.28
	ไม่ระบุ	11	3.05
วุฒิทางการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	56	15.51
	อนุปริญญา	110	30.47
	ปริญญาตรี	183	50.69
	สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.28
	ไม่ระบุ	11	3.05
ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	ผู้บริหารการศึกษา	36	9.97
	ครูผู้สอน	312	86.43
	ครูผู้สนับสนุนการสอน	2	0.55
	ไม่ระบุ	11	3.05

จากตารางที่ 6 แสดงว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีอายุราชการอยู่ในช่วงเวลา 6-10 ปี และ 11-15 ปีมากกว่าช่วงอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 26.59 และ 26.32 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 50.69 และเป็นครูผู้สอนมากที่สุดถึง ร้อยละ 86.43

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการศึกษา (ที่เป็นตัวอย่างประชากรในการประเมินพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนและพฤติกรรมค่านิยมของครู) จำแนกตามเพศ ศาสนา สถานภาพสมรส อายุ อาชวราชการ วุฒิทางการศึกษา และกลุ่มประสบการณ์ที่สอน

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	6	25.00
	หญิง	18	75.00
ศาสนา	พุทธ	23	95.83
	คริสต์	1	4.16
สถานภาพสมรส	โสด	4	16.66
	สมรส	18	75.00
	หม้าย	1	4.16
	หย่าร้าง	1	4.16
อายุ	25-30 ปี	5	20.83
	31-35 ปี	4	16.66
	36-40 ปี	10	41.66
	41 ปีขึ้นไป	5	20.83
อาชวราชการ	ต่ำกว่า 5 ปี	2	8.33
	5-10 ปี	4	16.66
	11-15 ปี	7	29.16
	16-20 ปี	8	33.33
	21 ปีขึ้นไป	3	12.50
วุฒิทางการศึกษา	ต่ำกว่าอนุปริญญา	2	8.33
	อนุปริญญา	4	16.66
	ปริญญาตรี	18	75.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มประสบการณ์ที่สอน	สอนทุกวิชา	13	54.16
	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	4	16.66
	ทักษะภาษาไทย	1	4.16
	ทักษะคณิตศาสตร์	3	12.50
	ภาษาอังกฤษ	3	12.50

จากตารางที่ 7 แสดงว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มนี้เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 75.00 และนับถือศาสนาพุทธมากที่สุดถึงร้อยละ 95.83 ส่วนใหญ่มีวุฒิ ปริญญาตรี และสมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 75.00 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีอายุอยู่ในช่วง 36-40 ปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.66 มีอายุราชการอยู่ในช่วง 16-20 ปี ร้อยละ 33.33 มากกว่าช่วงอื่น ๆ เล็กน้อย และทำการสอนทุกวิชามากที่สุดร้อยละ 54.16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ที่เป็นตัวอย่างประชากรในการศึกษาพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนและค่านิยมธรรมของครู) จำแนกตามเพศ ศาสนา อายุ อาชวราชการ สถานภาพสมรส และวุฒิทางการศึกษา

	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	7	50.00
	หญิง	7	50.00
ศาสนา	พุทธ	11	78.57
	คริสต์	3	21.43
อายุ	25-30 ปี	4	28.57
	31-35 ปี	1	7.14
	36-40 ปี	2	14.29
	41 ปีขึ้นไป	7	50.00
อาชวราชการ	5-10 ปี	5	35.71
	11-15 ปี	1	7.14
	16-20 ปี	1	7.14
	21 ปีขึ้นไป	7	50.00
สถานภาพสมรส	โสด	1	7.14
	สมรส	13	92.86
วุฒิทางการศึกษา	ต่ำกว่าอนุปริญญา	1	7.14
	อนุปริญญา	5	35.71
	ปริญญาตรี	8	57.14

จากตารางที่ 8 แสดงว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมกลุ่มนี้เป็นชายและหญิงจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 50.00 นับถือศาสนาพุทธมากที่สุดร้อยละ 78.57 และส่วนใหญ่สมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 92.86 มีอายุอยู่ในช่วง 41 ปีขึ้นไปเท่ากับมีอาชวราชการอยู่ในช่วง 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50.00 และมีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุดร้อยละ 57.14

ค. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน โรงเรียน และจังหวัด

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	44	55.00
	หญิง	36	45.00
ระดับชั้นเรียน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	40	50.00
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	40	50.00
โรงเรียน	โรงเรียนบ้านม่วงโคน	20	25.00
	โรงเรียนบ้านป่าตาล	20	25.00
	โรงเรียนบ้านเค่นศาลา	20	25.00
	โรงเรียนบ้านข้าวแครง	20	25.00
จังหวัด	ลำพูน	40	50.00
	เชียงใหม่	40	50.00

จากตารางที่ 9 แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.00 และอยู่ในระดับชั้นเรียน โรงเรียน และจังหวัดจำนวนเท่ากัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การประเมินกระบวนการฝึกอบรม

การประเมินกระบวนการฝึกอบรมพิจารณาจากผลการประเมินการเตรียมการฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรมเฉพาะประสิทธิภาพ การเรียนรู้ และความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1. ผลการประเมินการเตรียมการฝึกอบรม ประเมินจากผลการสำรวจเอกสารและหลักฐานการปฏิบัติงาน และสอบถามผู้ดำเนินการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเตรียมการฝึกอบรม ดังนี้

1.1 ผลการประเมินการสำรวจเอกสารและหลักฐานการปฏิบัติงานในการฝึกอบรม

ตามเกณฑ์ในการประเมิน จะถือว่า การเตรียมนำพอใจเมื่อทุกจุดฝึกอบรมมีเอกสารครบทุกรายการตามที่กำหนดคือ

- รายการที่ 1 เอกสารโครงการ
- รายการที่ 2 แผนปฏิบัติงาน
- รายการที่ 3 บันทึกการประชุมการเตรียมการ
- รายการที่ 4 คำสั่ง สปจ./สปอ./สปก.
- รายการที่ 5 หนังสือสั่งการไปยังกลุ่มโรงเรียน

จากการสำรวจเอกสารและหลักฐานการปฏิบัติงานพบว่า ทุกจุดฝึกอบรมมีเอกสารครบทุกรายการเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นยังมีหลักฐานการปฏิบัติงานอื่น ๆ อีก เช่น หลักฐานสำคัญในการเบิกจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะในการเดินทางของผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งเตรียมไว้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเขียนเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ตารางกำหนดเวลาของกิจกรรมการฝึกอบรมประจำวัน ตารางสำหรับแสดงผลคะแนนการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม เอกสารชี้แจงรายละเอียดของการฝึกอบรม เอกสารสรุปสาระสำคัญของกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม และเอกสารเพลง เป็นต้น อย่างไรก็ตามพบว่า บางจุดฝึกอบรมคือจุดฝึกอบรมที่ 3 และ 4 มีเอกสารในรายการที่ 2 คือแผนปฏิบัติงานไม่เป็นระบบระเบียบเท่าที่ควรทำให้เห็นความแตกต่างของการเตรียมการด้านเอกสารระหว่างจุดฝึกอบรมได้ชัดเจน (ดูตัวอย่างของเอกสารการปฏิบัติงานของจุดฝึกอบรมใดในภาคผนวก ง)

1.2 ผลการประเมินจากการตอบแบบสอบถามของผู้ดำเนินการฝึกอบรม
เกี่ยวกับการเตรียมการฝึกอบรม

ความเกณฑ์ในการประเมิน จะถือว่าการเตรียมการอยู่ในขั้นน่าพอใจ หรือ
มีความพร้อมเมื่อ ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมแต่ละข้อในแบบ
สอบถามอยู่ในระดับมาก หรือได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปอย่างน้อยร้อยละ 80
ของจำนวนรายการทั้งหมด

จากการสอบถามผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับอำเภอ จำนวน 16 คน
โดยการแจกแบบสอบถามได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน วิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล
ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นในการเตรียม
การฝึกอบรมครูประถมศึกษาของผู้ดำเนินการฝึกอบรมระดับอำเภอ

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
1. ท่านทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการ ฝึกอบรมนี้เพียงใด	4.18	มาก	0.63
2. ท่านมีการเตรียมตัวพร้อมที่จะดำเนินการ ฝึกอบรมเพียงใด	3.62	มาก	0.78
3. ชุดฝึกอบรม เทป สไลด์ วีซีโอ และเอกสาร ประกอบการฝึกอบรมที่สร.สปช.ส่งมาเหมาะสม กับการจัดฝึกอบรมเพียงใด	4.18	มาก	0.80
4. การประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบใน ระหว่างการประชุมการสะดวกเพียงใด	3.81	มาก	0.63
5. ท่านได้จัดเตรียมสถานที่สำหรับการฝึกอบรม พร้อมเพียงใด	3.75	มาก	0.90
6. ท่านได้จัดเตรียมเอกสารสำหรับการฝึกอบรม พร้อมเพียงใด	4.18	มาก	0.94

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
7. ท่านได้จัดเตรียมอุปกรณ์และสื่อสำหรับการฝึกอบรมพร้อมเพียงใด	4.00	มาก	0.63
8. การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดฝึกอบรมของท่านเหมาะสมเพียงใด	4.18	มาก	0.39
9. การแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบล่วงหน้ามีระยะเวลาเหมาะสมเพียงใด	4.31	มาก	1.21
10. ท่านมีการวางแผนการใช้งบประมาณสำหรับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมเพียงใด	3.93	มาก	0.74

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมที่มีต่อการเตรียมการฝึกอบรมจะอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเหมาะสมของระยะเวลาการแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบล่วงหน้า รองลงมาได้แก่เรื่อง การทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมและสื่อที่สร.สปช.ส่งมา ความพร้อมในการจัดเตรียมเอกสาร และความเหมาะสมของการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ แสดงให้เห็นว่าการเตรียมการฝึกอบรมโดยส่วนร่วมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 80 ของจำนวนรายการที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป หรืออยู่ในระดับมาก)

เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความถี่ในการเตรียมการฝึกอบรมครูประเภทที่ 3 ผู้ดำเนินการฝึกอบรมระยะสั้น 3 เดือน จำนวนตามจุดฝึกอบรม

รายการ	จุดฝึกอบรมที่ 1 (น-5)		จุดฝึกอบรมที่ 2 (น-5)		จุดฝึกอบรมที่ 3 (น-3)		จุดฝึกอบรมที่ 4 (น-3)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ทานทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมเพื่อใจ	3.80	0.74	4.40	0.48	4.33	0.47	4.33	0.47
2. ทานมีการเตรียมตัวหรือทักษะจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อใจ	3.40	0.48	4.00	0.00	3.66	1.24	3.33	0.94
3. จุดฝึกอบรม เทป สไลด์ วีซีดี และเอกสารประกอบกรฝึกอบรมที่สร.สภช.ส่งมาเหมาะสมกับการฝึกอบรมเพื่อใจ	4.00	0.63	4.60	0.48	4.66	0.47	3.33	0.94
4. การประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบระหว่างวงเตรียมการสะดวกเพื่อใจ	3.40	0.48	4.00	0.00	4.33	0.94	3.66	0.47
5. ทานได้จัดเตรียมสถานที่สำหรับการฝึกอบรมพร้อมเพื่อใจ	3.00	0.64	4.00	0.89	4.00	0.00	4.33	0.94
6. ทานได้จัดเตรียมเอกสารสำหรับการฝึกอบรมพร้อมเพื่อใจ	3.40	0.48	4.80	0.40	4.00	1.41	4.66	0.47
7. ทานได้จัดเตรียมอุปกรณ์และสื่อสำหรับการฝึกอบรมพร้อมเพื่อใจ	3.20	0.74	4.20	0.74	4.33	0.47	4.66	0.47
8. การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดฝึกอบรมของทวนเหมาะสมเพื่อใจ	4.60	0.48	4.00	0.00	4.00	0.00	4.00	0.00
9. การแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบล่วงหน้ามีระยะเวลาเหมาะสมเพื่อใจ	4.40	1.20	5.00	0.00	5.00	0.00	3.00	1.41
10. ทานมีการวางแผนการใช้งบประมาณสำหรับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมเพื่อใจ	4.00	0.63	3.60	0.48	4.00	0.81	4.33	0.94

จากตารางที่ 11 จุดฝึกอบรมที่ 1 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมจะอยู่ในระดับมากที่สุดเพียง 5 รายการเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ ความเหมาะสมในการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดฝึกอบรม ความเหมาะสมของระยะเวลาการแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบล่วงหน้า ความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมและสื่อเสริมที่สร.สปช.ส่งมา ความเหมาะสมของการวางแผนการใช้งบประมาณ และความเข้าใจและทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม นอกนั้นจะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินแล้ว การเตรียมการฝึกอบรมในจุดฝึกอบรมที่ 1 ต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน

จุดฝึกอบรมที่ 2 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมต่อการเตรียมการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดจนถึงมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.60 จนถึงสูงสุด 5.00 โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเหมาะสมของระยะเวลาการแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบล่วงหน้า รองลงมาได้แก่เรื่องความพร้อมในการจัดเตรียมเอกสารสำหรับการฝึกอบรม และความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมและสื่อเสริมที่สร.สปช.ส่งมา จะเห็นได้ว่าจุดฝึกอบรมที่ 2 มีการเตรียมการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ 100

ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมต่อการเตรียมการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดจนถึงมากที่สุดเช่นเดียวกับจุดฝึกอบรมที่ 2 โดยค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.66 จนถึงสูงสุด 5.00 และมีรายการที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เรื่องความเหมาะสมของระยะเวลาในการแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบล่วงหน้า รองลงมาได้แก่เรื่องความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมและสื่อเสริมที่สร.สปช.ส่งมา จะเห็นว่าจุดฝึกอบรมที่ 3 มีการเตรียมการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน

สำหรับจุดฝึกอบรมที่ 4 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมต่อการเตรียมการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดจนถึงมากที่สุด ยกเว้นในเรื่องความพร้อมในการเตรียมตัวที่จะดำเนินการฝึกอบรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรม ความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมและสื่อต่าง ๆ และความเหมาะสมของระยะเวลาการแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบล่วงหน้าซึ่งได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จุดฝึกอบรมที่ 4 จึงมีรายการของระดับความคิดเห็นที่ค่าเฉลี่ยเป็นไปตามเกณฑ์เพียง 7 รายการ คิดเป็น

ร้อยละ 70.00 ดังนั้นการเตรียมการฝึกอบรมจึงต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

สรุปแล้ว ความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมที่มีต่อการเตรียมการฝึกอบรม โดยส่วนรวมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน โดยมีรายการที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่อง ความเหมาะสมของระยะเวลาการแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบ ล่วงหน้า เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรมแล้ว จุดฝึกอบรมที่ 2 และ 3 ผู้ดำเนินการ ฝึกอบรมมีความคิดเห็นเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 1 และ 4 ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความคิดเห็นต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

จากผล การสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการเตรียมการฝึกอบรม พบว่า การเตรียมการฝึกอบรมครั้งนี้มีปัญหาและอุปสรรคที่น่าสนใจในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะดำเนินการฝึกอบรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรม มีปัญหาในเรื่อง ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีงานอื่น ๆ ในหน้าที่มากทำให้มีเวลาในการเตรียม ตัวน้อย บางจุดฝึกอบรมผู้ดำเนินการมีน้อยไม่เพียงพอกับงานที่ต้องเตรียมเช่น จุดฝึกอบรม ที่ 3 และ 4 มีผู้ดำเนินการฝึกอบรมเพียงร้อยละ 3 คน นอกจากนั้นยังมีปัญหาในเรื่อง ความคล่องตัวและความสามารถเฉพาะตัวของผู้ดำเนินการฝึกอบรม ระยะเวลาทำให้การ เตรียมตัวของผู้ดำเนินการฝึกอบรมไม่พร้อมเท่าที่ควร เช่นจุดฝึกอบรมที่ 3 ผู้ดำเนินการ ฝึกอบรมเป็นชายทั้งหมดและขาดความสามารถเฉพาะตัวในเรื่องเพลงและนันทนาการที่จะ ช่วยสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรม ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 4 ผู้ดำเนินการฝึกอบรมเป็นหญิง ทั้งหมดจึงขาดความคล่องตัวในเรื่องการใช้สื่อ

การแก้ปัญหาสำหรับจุดฝึกอบรมที่ 3 ในเรื่องขาดผู้ดำเนินการที่มีความสามารถ ในเรื่องเพลงและนันทนาการ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้ขอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมบางคน ออกมาช่วย แต่จากการสังเกตพบว่า การช่วยของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องเพลง และนันทนาการไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่ได้มี การเตรียมตัวมาก่อน ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 4 ได้แก้ไขปัญหในเรื่องความคล่องตัวในการ ใช้สื่อเสริมด้วยการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความสามารถช่วยจึงไม่เป็นปัญหาเท่าที่ควร

2. ด้านความเหมาะสมของชุดฝึกอบรมและสื่อเสริมที่สร.สปช.ส่งมา และ ด้านการเตรียมเอกสารในการฝึกอบรม จะมีปัญหาคือ ชุดฝึกอบรมที่ สปช. ส่งมาไม่ เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมในรุ่นนั้น ๆ และบางเล่มจะมีหน้าที่ขาดหายไป

โดยเฉพาะจุดฝึกอบรมที่ 1 มีปัญหาเกี่ยวกับชุดฝึกอบรมมาก ส่วนเทปโทรทัศน์ที่ สบช. ส่งมาจะมีปัญหาเป็นบางจุดฝึกอบรมเช่น บางเรื่องไม่มี ชื่อเรื่องกับม้วนเทปโทรทัศน์ไม่ตรงกัน หรือไม่มีเอกสารประกอบการใช้เทปโทรทัศน์

การแก้ปัญหาเกี่ยวกับชุดฝึกอบรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมโคโยมิในส่วนของผู้บริหารโรงเรียนมาให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแทน ส่วนวิดีโอ ได้แก้ปัญหาโดยการพิมพ์จุดฝึกอบรมอื่น

3. ด้านความพร้อมในการจัดเตรียมสถานที่สำหรับการฝึกอบรม ทุกจุดฝึกอบรมมีปัญหาคือ ไม่สามารถจัดหาสถานที่ให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ เพราะต้องใช้สถานที่หอประชุมหรืออาคารเอนกประสงค์ของโรงเรียนต่าง ๆ ทำให้สถานที่คับแคบไม่สามารถจัดกิจกรรมที่ต้องอาศัยบริเวณกว้าง ๆ ได้สะดวกโดยเฉพาะการทำกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม จุดฝึกอบรมที่มีปัญหาในเรื่องสถานที่นั้นคือจุดฝึกอบรมที่ 4

การแก้ปัญหาในเรื่องสถานที่ฝึกอบรม สามารถแก้ปัญหาได้เพียงจุดฝึกอบรมเดียวคือจุดฝึกอบรมที่ 1 ซึ่งได้ขอใช้หอประชุมของที่ว่าการอำเภอดำเนินการฝึกอบรมในช่วงที่ 3

4. ด้านความพร้อมในการจัดเตรียมอุปกรณ์และสื่อ ทุกจุดฝึกอบรมจะมีปัญหาในเรื่องเครื่องรับโทรทัศน์มีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม และบางจุดฝึกอบรมเครื่องรับโทรทัศน์มีขนาดเล็กทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมองไม่เห็น บางจุดฝึกอบรมหาเครื่องฉายข้ามศีรษะไม่ได้

การแก้ปัญหา ผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้พยายามขอยืมเครื่องรับโทรทัศน์จากผู้เข้ารับการฝึกอบรมเท่าที่จะทำได้ และจากการสังเกตของผู้นิเทศการแก้ปัญหาในเรื่องนี้ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะจำนวนโทรทัศน์ที่ได้นั้นยังไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยแท้จริง ทำให้ขณะร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน์ ภาพเลื่อน บางจุดฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขาดความสนใจเพราะเห็นว่าไม่ได้ยินเสียงบ้าง หรือมองภาพไม่ชัดเจนบ้าง เป็นต้น

5. ด้านความเหมาะสมของระยะเวลาการแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบล่วงหน้า จะมีปัญหาเฉพาะจุดฝึกอบรมที่ 4 ไม่มีการแจ้งกำหนด

การฝึกอบรมที่เป็นประจำวันทราบล่วงหน้า จะมีแค่การแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้ทราบใน
ที่ฝึกอบรมโดยเขียนเป็นแผนภูมิ นอกจากนั้นยังมีการเลื่อนวันการฝึกอบรมในช่วงที่ 3 เข้า
มาจากกำหนดเดิมเนื่องจากตรงกับกาเลือกตั้งผู้แทนราษฎร

6. ด้านความเหมาะสมของการวางแผนการใช้งบประมาณในการฝึกอบรม
ปัญหาที่ทุกจุดฝึกอบรมมีเหมือนกันคือ งบประมาณน้อย ไม่เพียงพอโดยเฉพาะงบประมาณ
สำหรับการจัดสถานที่ บางจุดฝึกอบรมเช่นจุดฝึกอบรมที่ 3 งบประมาณยังไม่ถึงผู้ดำเนินการ
การฝึกอบรมจึงต้องสำรองจ่ายด้วยเงินของตนเอง จึงทำให้เกิดปัญหามากพอสมควร
จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมต่อการดำเนินการฝึกอบรมในเรื่อง
งบประมาณพบว่า ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความคิดเห็นว่างบประมาณการฝึกอบรมมีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเพียง 2.37 และจากการ
สังเกตพบว่าเมื่อมีปัญหาในค่างบประมาณ จะทำให้ความคล่องตัวในการดำเนินงานอื่น ๆ
ลดน้อยลงด้วย

สรุปได้ว่า การเตรียมการฝึกอบรมครูประถมศึกษาศึกษาในเขตการศึกษา 8 ทุก
เรื่องโดยส่วนรวมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

2. ผลการประเมินการดำเนินการฝึกอบรม ประเมินจากผลการสังเกตการ
ดำเนินการฝึกอบรม พฤติกรรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรมขณะดำเนินการฝึกอบรม และ
พฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะรับการฝึกอบรม ดังนี้

2.1 ผลการประเมินการดำเนินการฝึกอบรมจากการสังเกต

ความเกณฑ์ในการประเมิน จะถือว่าการดำเนินการฝึกอบรมอยู่ในขั้นที่น่า
พอใจเมื่อ การดำเนินการฝึกอบรมในแต่ละจุดฝึกอบรมผ่านทุกรายการตามแบบสังเกตหรือ
มีการดำเนินการฝึกอบรมเป็นไปตามรายการในแบบสังเกตซึ่งมีเกณฑ์การประเมินย่อยใน
แต่ละรายการ รายการตามแบบสังเกตประกอบด้วย

รายการที่ 1	การวางแผนการดำเนินการฝึกอบรม
รายการที่ 2	การเตรียมเอกสารและสื่อ
รายการที่ 3	การตรงต่อเวลา
รายการที่ 4	กิจกรรมการฝึกอบรม

- รายการที่ 5 การประสานงาน
 รายการที่ 6 การดำเนินการตามแผน
 รายการที่ 7 สถานที่จัดฝึกอบรม
 รายการที่ 8 สิ่งที่อำนวยความสะดวก

จากการสังเกตการดำเนินการฝึกอบรม โดยส่วนรวมการดำเนินการฝึกอบรมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรมพบว่า จุดฝึกอบรมที่ 2 และ 4 มีการดำเนินการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน คือ สามารถจัดดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เป็นไปตามกำหนดของเกณฑ์การประเมินย่อยในแต่ละรายการได้ครบทุกรายการของแบบสังเกต ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 1 และ 3 การดำเนินการฝึกอบรมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน โดยจุดฝึกอบรมที่ 1 การดำเนินการฝึกอบรมในเรื่องการตรงต่อเวลาไม่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินย่อย และจุดฝึกอบรมที่ 3 การดำเนินการฝึกอบรมในเรื่องการตรงต่อเวลาและเรื่องสถานที่จัดฝึกอบรมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ประเมินย่อยเช่นกัน

ข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับดำเนินการฝึกอบรมที่น่าสนใจมีดังนี้

1. การวางแผนการดำเนินการฝึกอบรม ทุกจุดฝึกอบรมและโดยส่วนรวมมีการประชุมเตรียมการ การกำหนดเนื้อหา การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบได้ดี แต่จุดฝึกอบรมที่ 4 มีการกำหนดเนื้อหาในการฝึกอบรมต่างจากจุดฝึกอบรมอื่น ๆ คือ ให้นำชุดฝึกอบรมทั้ง 20 เล่มมาให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำการศึกษา ณ จุดฝึกอบรม ในช่วงที่ 1 ของการฝึกอบรมโดยกำหนดรูปแบบของการศึกษาคือ ในการมอบหมายชุดฝึกอบรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาจะแบ่งกลุ่มให้ศึกษาชุดฝึกอบรมกลุ่มละ 1 เล่ม แต่ครั้งที่มอบหมายให้ศึกษาชุดฝึกอบรมจะให้ศึกษาครั้งละ 3 เล่ม โดยมีกลุ่มที่ได้ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มเดียวกัน 2-3 กลุ่ม แล้วในการรายงานผลการศึกษาชุดฝึกอบรมก็จะให้ตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ ออกมารายงาน

สำหรับการวางแผนดำเนินการฝึกอบรมในเรื่องการจัดทำรายละเอียดประกอบการศึกษา ตารางการฝึกอบรม จุดฝึกอบรมที่ 1 และ 2 ดำเนินการได้ดีมาก คือมีการแจกรายละเอียดเนื้อหา กิจกรรมบางเรื่องและตารางการฝึกอบรมให้

ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมโดยมีความชัดเจนดีมาก ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 3 และ 4 โดยเฉพาะจุดฝึกอบรมที่ 4 การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวยังไม่ดีเท่าที่ควร เช่นการจัดทำตารางการฝึกอบรมแจ้งให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมทราบ ทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมไม่สามารถเตรียมพร้อมในการฝึกอบรมได้เท่าที่ควร และในเรื่องการวางแผนจัดครูเข้ารับการศึกษา จากการศึกษาสังเกตทุกจุดฝึกอบรมมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาของการฝึกอบรมที่ต้องเร่งดำเนินการฝึกอบรมครูให้เป็นไปตามกำหนดเวลาของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติและจำนวนครูที่ควรเข้ารับการศึกษา โดยเฉพาะจุดฝึกอบรมที่ 3 และ 4 จำนวนผู้เข้ารับการศึกษาแต่ละรุ่นมีจำนวนมาก ประกอบกับจำนวนผู้ดำเนินการมีน้อย จึงทำให้การจัดกิจกรรมบางกิจกรรมในการฝึกอบรมไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายของกิจกรรมนั้น ๆ ได้ดีเท่าที่ควร

2. การเตรียมเอกสารและสื่อในการฝึกอบรม จากการศึกษาพบว่า ทุกจุดฝึกอบรมและโดยส่วนรวมมีการเตรียมเอกสารและสื่อที่ครบตามที่กำหนดและใช้ได้ผลในระดับที่จนถึงดีมาก แต่จุดฝึกอบรมบางเล่มมีปัญหาเช่น หน้าขาดหาย การเข้าเล่มไม่เรียบร้อยจึงทำให้เป็นปัญหาในการศึกษาจุดฝึกอบรมของผู้เข้ารับการศึกษา นอกจากนั้นจุดฝึกอบรมที่ 1 และ 4 จุดฝึกอบรมที่ สบข. ส่งมาให้ไม่ครบจำนวนจึงทำให้เกิดความยุ่งยากพอสมควร สำหรับจุดฝึกอบรมที่ 2 มีการวางแผนเตรียมสื่อในการฝึกอบรมเพื่อแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับสถานที่ที่มีแสงจ้าเกินไปซึ่งไม่สะดวกในการใช้เครื่องฉายสไลด์ โดยการถ่ายภาพเคลื่อนทั้งหมดลงในเทปโทรทัศน์ ให้ผู้เข้ารับการศึกษาจากเทปโทรทัศน์แทน นับเป็นการวางแผนที่ดีแต่ทำให้ภาพมีขนาดเล็กลง บางครั้งภาพไม่ชัดเจนจึงทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาขาดความสนใจในกิจกรรมชมภาพที่ส่งภาพเคลื่อนบางกิจกรรม

3. การตรงต่อเวลา ในการดำเนินการฝึกอบรมในเรื่องต่าง ๆ ให้ตรงต่อเวลานั้น ทุกจุดฝึกอบรมและโดยส่วนรวมจะไม่ตรงเวลาในเรื่องของการอภิปราย การสรุปรายงานผลการศึกษาศึกษาจุดฝึกอบรม รวมทั้งการศึกษาศึกษาจุดฝึกอบรม เมื่อพิจารณาเฉพาะกิจกรรมนอกเหนือจากที่กล่าวแล้ว จุดฝึกอบรมที่ 1 จะไม่ตรงเวลาในเรื่องการมอบหมายงาน กิจกรรมยามเช้าและการศึกษากลุ่มย่อย จุดฝึกอบรมที่ 2 กิจกรรมที่ปิดไม่ตรงเวลา จุดฝึกอบรมที่ 3 กิจกรรมที่ปิดและการมอบหมายงานไม่ตรงเวลา จุดฝึกอบรมที่ 4 ไม่ตรงเวลาในการมอบหมายงาน นอกจากนั้นยังพบว่าเมื่อการเริ่มกิจกรรมแรก

ในแต่ละวันล่าช้าจะทำให้มีการมีการเลื่อนเวลาเลิกในตอนเย็นออกไป สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมบางกิจกรรมไม่ตรงเวลาเป็นเพราะผู้ดำเนินการฝึกอบรมไม่ควบคุมเวลา และความล่าช้าในการทำงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม บางจุดฝึกอบรมควบคุมเวลาในบางกิจกรรมได้ เช่น การศึกษาชุดฝึกอบรม แต่ก็มีผลเสียต่อกิจกรรมรายงานผลการศึกษาศูฝึกอบรมเพราะกลุ่มที่ทำกิจกรรมการศึกษาชุดฝึกอบรมไม่เสร็จก็จะไม่สนใจและตั้งใจฟังการรายงานผลของกลุ่มที่เสร็จเท่าที่ควร ทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

4. กิจกรรมการฝึกอบรม ทุกจุดฝึกอบรมและโดยรวมสามารถจัดกิจกรรมได้ครบทุกประเภทคือ กิจกรรมแรกพบ กิจกรรมมาตามนัด กิจกรรมข้ามเข้า กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมศึกษาชุดฝึกอบรม กิจกรรมอ่าลา กิจกรรมชมภาพทัศนภาพเคลื่อนไหว กิจกรรมการประเมินผลประจำวัน กิจกรรมทดสอบความรู้ และกิจกรรมสรุปรายงานผลการฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรม แต่การจัดกิจกรรมบางประเภทของจุดฝึกอบรมจะแตกต่างกันบ้าง เช่น กิจกรรมนันทนาการ จุดฝึกอบรมที่ 2 สามารถจัดกิจกรรมนันทนาการได้หลายรูปแบบทำให้ช่วยสร้างบรรยากาศและเร้าความสนใจได้ดีมาก ในขณะที่จุดฝึกอบรมที่ 3 และ 4 ยังขาดนันทนาการในค่านเกมและเพลงที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจ สำหรับกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมทุกจุดฝึกอบรมมีการจัดได้เหมาะสม แต่บางจุดฝึกอบรมยังขาดการดำเนินการในการสรุปและสอดแทรกสาระสำคัญให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับทราบจึงกลายเป็นกิจกรรมที่ช่วยสร้างความสนุกสนานอย่างเดียวกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมบางกิจกรรมจึงไม่บรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ ส่วนกิจกรรมการประเมินผลประจำวันทุกจุดฝึกอบรมได้จัดให้มีการประเมินผลประจำวันแต่มีรูปแบบที่แตกต่างกันเช่น บางจุดฝึกอบรมใช้การตั้งคำถามตามตอบด้วยปากเปล่าแล้วให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นรายบุคคลออกมาตอบเพื่อประเมิน บางจุดฝึกอบรมใช้การแจกกระดาษคำถามสั้น ๆ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละกลุ่มทำการประเมิน เป็นต้น และจากการสอบถามผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม

5. การดำเนินงานตามแผน ทุกจุดฝึกอบรมและโดยรวมสามารถดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้ดี แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงบ้างเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการฝึกอบรมช่วงที่ 1 ไปแล้วเช่น การแก้ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ของจุดฝึกอบรมที่ 1 ที่เปลี่ยน

มาใช้สถานที่ใหม่ที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการศึกษา หรือการเลื่อนเวลาการศึกษา
 ฝึกอบรมในช่วงที่ 3 ของจุดฝึกอบรมที่ 4 เข้ามาเพราะในช่วงเวลาเดิมตรงกับ
 เลือกตั้งผู้แทนราษฎร เหล่านี้ถือได้ว่าเป็นงานตามแผนได้ จากการสังเกต
 การแก้ไขปัญหาดังกล่าวช่วยให้การดำเนินการฝึกอบรมดีขึ้น

6. สถานที่ฝึกอบรม การดำเนินงานเกี่ยวกับสถานที่ฝึกอบรมทุกจุดฝึกอบรม
 จะใช้สถานที่ฝึกอบรมเป็นอาคารหอประชุม หรืออาคารเอนกประสงค์ของโรงเรียนที่เป็น
 ฐานกลุ่มโรงเรียน บางจุดฝึกอบรมจึงประสบปัญหาในกรณีที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวน
 มาก เช่นจุดฝึกอบรมที่ 1 และ 3 สำหรับจุดฝึกอบรมที่ 1 ในช่วงการฝึกอบรมช่วงที่
 3 ใกล้เคียงปัญหาโดยการเปลี่ยนมาใช้หอประชุมของที่ว่าการอำเภอแทนทำให้สถานที่กว้าง
 ขวาง การดำเนินการฝึกอบรมจึงมีความสะดวกมากขึ้น และจากการสังเกตเกี่ยวกับการ
 การจัดและตกแต่งสถานที่ฝึกอบรมพบว่า ทุกจุดฝึกอบรมยังขาดการตกแต่งสถานที่ให้มีความ
 เหมาะสมเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรม มีเพียงจุดฝึกอบรมที่ 2 เท่านั้นที่
 สามารถตกแต่งสถานที่ได้พอสมควร เหตุผลที่ทำให้ผู้ดำเนินการฝึกอบรมดำเนินการจัด
 สถานที่ในเรื่องการจัดตกแต่งได้ไม่ดีเท่าที่ควรมีสาเหตุต่าง ๆ กัน เช่น จุดฝึกอบรมที่ 1
 สถานที่ไม่อำนวย คับแคบเกินไป จุดฝึกอบรมที่ 3 ขาดบุคลากรคือจำนวนผู้ดำเนินการ
 ฝึกอบรมมีน้อย และจุดฝึกอบรมที่ 4 ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีน้อยเช่นเดียวกับจุดฝึกอบรม
 ที่ 3 จึงมอบหมายให้โรงเรียนที่เป็นฐานกลุ่มโรงเรียนรับหน้าที่ในการจัดสถานที่ฝึกอบรม
 แทน จึงทำให้ไม่สามารถจัดตกแต่งให้เป็นไปตามที่ต้องการได้ และสาเหตุสำคัญที่ทุก
 จุดฝึกอบรมมีเหมือนกันคือ ผู้ดำเนินการฝึกอบรมไม่มีเวลาในการจัดเตรียมสถานที่ฝึกอบรม
 ได้เต็มที่ และงบประมาณในการจัดเตรียมสถานที่มีน้อย ปัญหาเหล่านี้จึงทำให้ขาด
 บรรยากาศในการฝึกอบรมไปบ้าง

สรุปแล้วการดำเนินการฝึกอบรมโดยส่วนรวมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด
 อย่างไรก็ตามการดำเนินการฝึกอบรมในเรื่องของการวางแผนดำเนินการฝึกอบรม การ
 เตรียมเอกสารและสื่อ การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม การประสานงาน การดำเนินงาน
 ตามแผน และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกของทุกจุดฝึกอบรมและโดยส่วนรวมสามารถ
 ดำเนินการอยู่ในระดับดีและดีมาก มีเฉพาะการตรงต่อเวลาและสถานที่ฝึกอบรมที่มีความ
 บกพร่องอยู่บ้างในบางจุดฝึกอบรม

จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมต่อการดำเนินการฝึกอบรมปรากฏผลดังตารางที่ 12 พบว่าผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากจนถึงมากที่สุด ยกเว้นในเรื่องความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ฝึกอบรม การได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานอื่น ซึ่งผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายการที่ผู้ดำเนินการมีความคิดเห็นได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือเรื่อง ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์การฝึกอบรม รองลงมาได้แก่เรื่องเนื้อหาในชุดฝึกอบรมได้สอดคล้องกับคุณธรรมและแนวคิดที่เป็นประโยชน์ และรายการที่ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความคิดเห็นได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่เรื่อง ความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรม

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ดำเนินการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
1. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมเหมาะสม	4.75	มากที่สุด	0.43
2. คณะผู้ดำเนินการฝึกอบรมให้ความเป็นกันเองกับ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.18	มาก	0.39
3. บรรยากาศของการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	3.62	มาก	0.48
4. ท่านพอใจในการใช้เทคนิคเร้าความสนใจ	3.68	มาก	0.68
5. คณะผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้อำนวยความสะดวก แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.00	มาก	0.42
6. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความศรัทธาต่อผู้ดำเนินการ ฝึกอบรม	3.56	มาก	0.60
7. ท่านชอบวิธีการฝึกอบรมแบบนี้	4.50	มากที่สุด	0.50
8. ความสอดคล้องของวิธีการและวัตถุประสงค์ การฝึกอบรม	4.25	มาก	0.43

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
9. โครงการฝึกอบรมนี้สามารถแก้ปัญหาการจัด การเรียนการสอนได้	4.00	มาก	0.61
10. กิจกรรมสอศแทรกระหว่างการฝึกอบรมมีความ เหมาะสมและน่าสนใจ	4.06	มาก	0.55
11. การฝึกอบรมแบบนี้ให้ความรู้และประสบการณ์แก่ท่าน	4.18	มาก	0.52
12. ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรม	4.18	มาก	0.72
13. ขั้นตอนของการฝึกอบรมมีความต่อเนื่องและสอดคล้อง คล่องกัน	4.12	มาก	0.69
14. เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	3.25	ปานกลาง	0.75
15. เนื้อหาในชุดฝึกอบรมโตสอศแทรกคุณธรรมและ แนวคิดที่เป็นประโยชน์	4.68	มากที่สุด	0.46
16. เนื้อหาและภาพประกอบของชุดฝึกอบรมแต่ละเล่ม น่าสนใจ	4.56	มากที่สุด	0.49
17. การจัดฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านตระหนักในหน้าที่ และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น	4.37	มาก	0.48
18. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมมีคุณภาพดี	3.75	มาก	0.66
19. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมมีจำนวนเหมาะสมกับผู้เข้า รับการฝึกอบรม	3.87	มาก	0.85
20. สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	3.56	มาก	0.60
21. คณะผู้ดำเนินการฝึกอบรมได้ให้ความร่วมมือและ ช่วยเหลือกัน	4.37	มาก	0.59
22. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ความร่วมมือกับผู้ดำเนินการ การฝึกอบรม	4.00	มาก	0.60
23. งบประมาณในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	2.37	น้อย	0.78
24. การฝึกอบรมครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนและความ ร่วมมือจากหน่วยงานคนสังกัด	3.25	ปานกลาง	0.90

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการ	ความหมาย S.D.		
25. การฝึกอบรมครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่น	2.93	ปานกลาง	0.14
26. ท่านมีความพอใจในผลของการจัดฝึกอบรมในครั้งนี้	4.25	มาก	0.55

2.2 ผลการประเมินพฤติกรรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมขณะดำเนินการฝึกอบรม

ตามเกณฑ์ในการประเมิน จะถือว่าพฤติกรรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรมเป็นที่น่าพอใจเมื่อมีรายการตามแบบสังเกตได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี หรือได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปอย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนรายการทั้งหมด

จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรม จำนวน 16 คน ดำเนินการฝึกอบรมกิจกรรมต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้น 122 กิจกรรม ปรากฏผลดังตารางที่ 13

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการดำเนินการ
ฝึกอบรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรม

รายการ		ความหมาย	S.D.
1. การเตรียมตัวของผู้ดำเนินการฝึกอบรม	4.13	ที่	0.41
2. การสร้างความสนใจเข้าสู่กิจกรรม	3.81	ที่	0.49
3. การสร้างบรรยากาศในการจัดกิจกรรม	3.92	ที่	0.60
4. การอธิบายและชี้แจง	3.76	ที่	0.64
5. การใช้ภาษา	4.05	ที่	0.39
6. การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอน	3.90	ที่	0.33
7. การรักษาเวลา	3.58	ที่	0.74
8. ความเป็นกันเอง	4.18	ที่	0.59
9. การควบคุมกิจกรรม	3.77	ที่	0.48
10. การเตรียมอุปกรณ์/สื่อ	4.18	ที่	0.51
11. การเลือกใช้อุปกรณ์/สื่อ	4.16	ที่	0.46
12. การใช้อุปกรณ์/สื่อ	4.04	ที่	0.57

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรม
ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีทุกรายการ โดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินได้ค่าเฉลี่ย
สูงสุดในเรื่องของการเตรียมอุปกรณ์/สื่อ ความเป็นกันเอง รองลงมาได้แก่การเลือก
ใช้อุปกรณ์/สื่อ และการเตรียมตัวของผู้ดำเนินการฝึกอบรม ดังนั้นพฤติกรรมของผู้ดำเนิน
การฝึกอบรมโดยส่วนรวมอยู่ในขั้นน่าพอใจเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรม การทำเป็นการฝึกอบรมของผู้ทำเป็นการฝึกอบรม จำนวนตามจุดฝึกอบรม

รายการ	จุดฝึกอบรมที่ 1		จุดฝึกอบรมที่ 2		จุดฝึกอบรมที่ 3		จุดฝึกอบรมที่ 4	
	$\bar{X}$	ความหมาย S.D.	$\bar{X}$	ความหมาย S.D.	$\bar{X}$	ความหมาย S.D.	$\bar{X}$	ความหมาย S.D.
1. การเตรียมตัวของผู้ทำเป็นการฝึกอบรม	4.28	0.44	4.26	0.50	4.03	0.31	4.00	0.27
2. การเฝ้าระวังความสนใจของผู้ฝึกอบรม	3.84	0.50	4.08	0.37	3.53	0.49	3.76	0.42
3. การสร้างบรรยากาศในการจัดกิจกรรม	4.03	0.46	4.02	0.51	3.70	0.73	3.92	0.61
4. การอธิบายและชี้แจง	3.87	0.64	3.91	0.65	3.50	0.56	3.73	0.59
5. การใช้ภาษา	4.18	0.39	4.11	0.40	3.96	0.40	3.96	0.33
6. การทำเป็นกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอน	3.96	0.17	4.02	0.29	3.76	0.42	3.84	0.36
7. การรักษาวินัย	3.37	0.59	3.88	0.79	3.36	0.70	3.69	0.72
8. ความเป็นกันเอง	4.25	0.55	4.23	0.64	4.00	0.44	4.30	0.66
9. การควบคุมกิจกรรม	3.93	0.49	3.88	0.40	3.43	0.49	3.84	0.36
10. การเตรียมอุปกรณ์/สื่อ	4.25	0.43	4.50	0.50	4.00	0.51	3.88	0.31
11. การเลือกใช้อุปกรณ์/สื่อที่เหมาะสม	4.25	0.43	4.41	0.54	4.00	0.36	3.92	0.26
12. การใช้อุปกรณ์/สื่อ	4.18	0.52	4.29	0.57	3.83	0.73	3.92	0.26

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าทุกจุดฝึกอบรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีพฤติกรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน คือมีรายการที่ไคค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี หรือไคค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 80 โดยจุดฝึกอบรมที่ 1 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้นเรื่องการรักษาเวลาจะอยู่ในระดับพอใช้ และพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินไคค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การเตรียมตัวของผู้ดำเนินการฝึกอบรม รองลงมาได้แก่ความเป็นกันเอง การเตรียมและเลือกใช้อุปกรณ์/สื่อ และการใช้ภาษาของผู้ดำเนินการฝึกอบรม

จุดฝึกอบรมที่ 2 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมจะอยู่ในระดับดีทุกเรื่อง ยกเว้นในเรื่องความเหมาะสมของการเตรียมอุปกรณ์/สื่อจะอยู่ในระดับดีมากไคค่าเฉลี่ยในการประเมินสูงสุดถึง 4.50 สำหรับพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาได้แก่การเลือกใช้อุปกรณ์/สื่อ การเตรียมตัวของผู้ดำเนินการฝึกอบรมและความเป็นกันเองของผู้ดำเนินการฝึกอบรม

ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้นในเรื่องการรักษาเวลาและการควบคุมกิจกรรมซึ่งได้รับการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ สำหรับพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินไคค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การเตรียมตัวของผู้ดำเนินการฝึกอบรม รองลงมาได้แก่ความเป็นกันเองของผู้ดำเนินการฝึกอบรม การเตรียมอุปกรณ์/สื่อและการเลือกใช้อุปกรณ์/สื่อ

สำหรับจุดฝึกอบรมที่ 4 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมอยู่ในระดับดีทุกเรื่อง โดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินไคค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องความเป็นกันเองของผู้ดำเนินการฝึกอบรม รองลงมาได้แก่เรื่องการเตรียมตัวของผู้ดำเนินการฝึกอบรม

โดยสรุปแล้ว พฤติกรรมผู้ดำเนินการฝึกอบรมขณะดำเนินการฝึกอบรมโดยส่วนรวมและรายจุดฝึกอบรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

2.3 ผลการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะรับการฝึกอบรมตามเกณฑ์ในการประเมิน จะถือว่าพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจเมื่อ ก) มีรายการตามแบบสังเกตไคค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี หรือ

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปอย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนรายการทั้งหมด และ ข) มีกิจกรรมจำนวนร้อยละ 80 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าร่วมอย่างน้อย ร้อยละ 80 ขึ้นไป

จากการสังเกตพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 361 คนขณะรับ การฝึกอบรมในกิจกรรมต่าง ๆ ปรากฏผลดังนี้

1) ผลการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมศึกษา ชุคฝึกอบรม จำนวน 47 กิจกรรม ปรากฏผลดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขณะร่วมกิจกรรมศึกษาชุคฝึกอบรม

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
1. การแสดงความพอใจและสนใจ	3.97	ดี	0.25
2. การแสดงความกระตือรือร้น	3.82	ดี	0.51
3. การสนทนาและความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม	3.25	พอใช้	0.52
4. การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.13	พอใช้	0.50
5. การแสดงความคิดเห็น	3.32	พอใช้	0.59
6. เป็นไปตามเวลาที่กำหนด	3.48	พอใช้	0.64
7. มีความราบรื่นในการร่วมกิจกรรม	3.74	ดี	0.48

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะศึกษาชุค ฝึกอบรมส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับพอใช้ ยกเว้นในเรื่องการแสดงความพอใจและสนใจ การแสดงความกระตือรือร้น และการมีความราบรื่นในการร่วมกิจกรรมจะอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยในการประเมินสูงสุดเรียงตามลำดับ พิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพฤติกรรมของ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะศึกษาชุคฝึกอบรมอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน

เมื่อพิจารณาเป็นรายชุคฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนตามจุดกิจกรรม

รายการ	จุดกิจกรรมที่ 1		จุดกิจกรรมที่ 2		จุดกิจกรรมที่ 3		จุดกิจกรรมที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การแสดงความรักพอใจและสนใจ	4.00	0.00	4.00	0.00	3.90	0.51	3.92	0.25
2. การแสดงความรู้สึกหรือวิธีอื่น	4.00	0.42	3.81	0.38	3.53	0.77	3.87	0.34
3. การสนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.09	0.66	3.36	0.48	3.27	0.44	3.28	0.45
4. การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.18	0.71	3.18	0.38	3.09	0.51	3.09	0.28
5. การแสดงความรักเห็น	3.27	0.74	3.54	0.48	3.00	0.44	3.42	0.49
6. เป็นไปตามกำหนดเวลา	3.18	0.54	3.72	0.44	3.45	0.89	3.57	0.49
7. มีความรับผิดชอบในการร่วมกิจกรรม	3.45	0.65	4.00	0.00	3.45	0.49	4.00	0.00

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่าพฤติกรรมของผู้เข้ารับการศึกษาชุกฝึกอบรมของทุกจุดฝึกอบรมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยจุดฝึกอบรมที่ 1 และจุดฝึกอบรมที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาชุกฝึกอบรมส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับพอใช้ ยกเว้นในเรื่องการแสดงความพอใจและสนใจ และการแสดงความกระตือรือร้นจะอยู่ในระดับดีได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 2 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาชุกฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้นในเรื่องการสนทนาและความสัมพันธ์ในกลุ่ม และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันของผู้เข้ารับการศึกษาชุกฝึกอบรมจะอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องการแสดงความพอใจและสนใจ และการมีความร่าเริงในการร่วมกิจกรรม

สำหรับจุดฝึกอบรมที่ 4 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาชุกฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้นในเรื่องการสนทนาและความสัมพันธ์ในกลุ่ม การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการแสดงความคิดเห็นจะอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องการมีความร่าเริงในการร่วมกิจกรรม รองลงมาได้แก่เรื่องการแสดงความพอใจและสนใจ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมของผู้เข้ารับการศึกษาชุกฝึกอบรมร่วมกิจกรรมศึกษาชุกฝึกอบรม โดยส่วนรวมและเป็นรายจุดฝึกอบรมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

2) ผลการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาชุกฝึกอบรมร่วมกิจกรรม
 นั้นทนากการ สร้างเสริมคุณธรรม ยามเช้า มาตามนัด แบ่งกลุ่มและกิจกรรมอำลา
 รวมจำนวน 54 กิจกรรม

จากการสังเกตและการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาชุกฝึกอบรมร่วม
 กิจกรรมดังกล่าว ปรากฏผลดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 ขณะร่วมกิจกรรมนันทนาการ สร้างเสริมคุณธรรม ยามเช้า มาตามนัด
 แบ่งกลุ่มและกิจกรรมอำลา

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
1. การแสดงความพอใจและสนใจ	4.00	ดี	0.54
2. การแสดงความกระตือรือร้น	3.75	ดี	0.54
3. การสนทนาและความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม	3.77	ดี	0.41
4. การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.77	ดี	0.41
5. การแสดงความคิดเห็น	3.71	ดี	0.44
6. เป็นไปตามเวลาที่กำหนด	3.75	ดี	0.74
7. มีความราบรื่นในการร่วมกิจกรรม	3.95	ดี	0.42

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 ขณะร่วมกิจกรรมนันทนาการ สร้างเสริมคุณธรรม มาตามนัด ยามเช้า แบ่งกลุ่มและกิจกรรม
 อำลาอยู่ในระดับดีทุกเรื่อง โดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องการ
 แสดงความพอใจและสนใจ รองลงมาได้แก่เรื่องความราบรื่นในการร่วมกิจกรรม ดังนั้น
 พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมนันทนาการ สร้างเสริมคุณธรรม มาตามนัด
 ยามเช้า แบ่งกลุ่มและกิจกรรมอำลาโดยส่วนรวมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมเชิงรับการฝึกอบรมของครูฝึกกรรมนิพนธ์ร่วมกิจกรรมพัฒนาการ สร้างเสริมคุณธรรม ซามเข้า มาตามนัย แบ่งกลุ่ม แบ่งกิจกรรมเอาตาม จำนวนตามชุดกิจกรรม

รายการ	ชุดกิจกรรมที่ 1		ชุดกิจกรรมที่ 2		ชุดกิจกรรมที่ 3		ชุดกิจกรรมที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การแสดงความรักและสนใจ	4.07	0.45	4.20	0.40	3.60	0.66	4.00	0.51
2. การแสดงความรักและศรัทธา	3.92	0.25	4.00	0.51	3.30	0.64	3.66	0.47
3. การสนทนาและความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม	3.90	0.30	3.90	0.30	3.20	0.40	3.83	0.37
4. การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.77	0.41	3.87	0.33	3.40	0.48	4.00	0.00
5. การแสดงความคิดเห็น	3.78	0.41	3.80	0.40	3.50	0.50	3.71	0.45
6. เป็นไปตามเวลาที่กำหนด	3.71	0.69	4.13	0.71	3.40	0.66	3.66	0.69
7. มีความรับผิดชอบในการรวมกิจกรรม	4.00	0.37	4.13	0.33	3.60	0.48	3.86	0.33

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่าทุกจุดฝึกอบรม ยกเว้นจุดฝึกอบรมที่ 3 พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมนั้นหนากการ สร้างเสริมคุณธรรม ยามเข้ามาตามนัด แบ่งกลุ่มและกิจกรรมอำลาเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยู่ในระดับดีทุกเรื่อง และมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดเหมือนกันคือ เรื่องของการแสดงความพอใจและสนใจ รอลงมาไ้แก่เรื่องความราบรื่นในการร่วมกิจกรรม สำหรับจุดฝึกอบรมที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ มีรายการพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดีเพียง 3 เรื่องเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อยดังนี้คือ การแสดงความพอใจและสนใจ การมีความราบรื่นในการร่วมกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น

สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมนั้นหนากการ สร้างเสริมคุณธรรม ยามเข้ามาตามนัด แบ่งกลุ่มและกิจกรรมอำลาโดยส่วนรวมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรมมีจุดฝึกอบรมที่พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินเพียง 3 จุดคือ จุดฝึกอบรมที่ 1, 2 และ 4 ยกเว้นจุดฝึกอบรมที่ 3

3) ผลการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน์ ภาพเลือน จำนวน 40 กิจกรรม

จากการสังเกตและการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน์ ภาพเลือน ปรากฏผลดังตารางที่ 19

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 ธรรมร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน ภาพเลือน

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
1. การแสดงความพอใจและสนใจ	4.02	ดี	0.52
2. การแสดงความกระตือรือร้น	3.72	ดี	0.67
3. เป็นไปตามกำหนดเวลา	4.07	ดี	0.56
4. มีความราบรื่นในกิจกรรม	3.87	ดี	0.50

จากตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมธรรมร่วม
 กิจกรรมชมภาพทัศน ภาพเลือนอยู่ในระดับดีทุกรายการ โดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมิน
 ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องการเป็นไปตามกำหนดเวลา รองลงมาได้แก่เรื่องการแสดง
 ความพอใจและสนใจ ดังนั้นพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมธรรมร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน
 ภาพเลือน เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 20

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมของครูมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ภาพเดือน จำนวนตามจุดพิจารณา

รายการ	จุดพิจารณาที่ 1		จุดพิจารณาที่ 2		จุดพิจารณาที่ 3		จุดพิจารณาที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การแสดงความรักและสนใจ	3.80	0.40	4.10	0.30	4.40	0.66	3.80	0.40
2. การแสดงความรู้ที่รอบรู้	3.70	0.45	3.70	0.45	4.00	1.00	3.50	0.50
3. เป็นไปตามกำหนดเวลา	3.80	0.40	4.40	0.48	4.00	0.63	4.10	0.53
4. มีความราบรื่นในกิจกรรม	3.90	0.30	4.00	0.44	3.80	0.74	3.80	0.40

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมชมภาพทัศนและภาพเคลื่อนไหวทุกรายการของทุกจุดฝึกอบรมอยู่ในระดับที่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละรายการแตกต่างกันบ้างคือ จุดฝึกอบรมที่ 1 พฤติกรรมในเรื่องความราบรื่นในการร่วมกิจกรรมได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด จุดฝึกอบรมที่ 2 และ 4 มีพฤติกรรมที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดเหมือนกันคือการเป็นไปตามกำหนดเวลา ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 3 พฤติกรรมการแสดง ความพอใจและสนใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด

สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมชมภาพทัศนและภาพเคลื่อนไหวโดยส่วนรวมและทุกจุดฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

4) ผลการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมสรุป รายงานผลการศึกษาชุดฝึกอบรมและกิจกรรมประเมินผลประจำวัน รวมจำนวน 43 กิจกรรม จากการสังเกตและการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม ปรากฏผลดัง ตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมสรุปรายงานผลการศึกษาชุดฝึกอบรมและการประเมินผลประจำวัน

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
1. การแสดงความพอใจและสนใจ	3.69	ดี	0.55
2. การแสดงความกระตือรือร้น	3.55	ดี	0.54
3. เป็นไปตามกำหนดเวลา	3.39	พอใช้	0.61
4. มีความราบรื่นในการร่วมกิจกรรม	3.60	ดี	0.57

จากตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมสรุปรายงานผลการศึกษาชุดฝึกอบรมและการประเมินผลประจำวันส่วนใหญ่อยู่ใน

ระดับดี ยกเว้นในเรื่องการเป็นไปตามกำหนดเวลาจะอยู่ในระดับพอใช้ พิจารณาตามเกณฑ์การประเมินแล้วพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมสรุปรายงานผลการศึกษาชุดฝึกอบรมและการประเมินผลประจำวันโดยส่วนรวมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

เมื่อพิจารณาเป็นรายชุดฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 22

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามการประเมินผลและการประเมินผลประจำวัน จำนวนตามจุดฝึกอบรม

รายการ	จุดฝึกอบรมที่ 1		จุดฝึกอบรมที่ 2		จุดฝึกอบรมที่ 3		จุดฝึกอบรมที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การแสดงความรักและสนใจ	3.75	0.59	3.69	0.60	3.63	0.48	3.71	0.45
2. การแสดงความรู้สึกที่รอบ	3.66	0.47	3.69	0.60	3.45	0.49	3.20	0.45
3. เป็นไปตามกำหนดเวลา	3.33	0.47	3.76	0.57	3.18	0.38	3.00	0.75
4. มีความรอบรู้ในการร่วมกิจกรรม	3.50	0.50	3.84	0.53	3.36	0.64	3.71	0.45

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่าจุดฝึกอบรมที่ 2 เป็นจุดฝึกอบรมเดี่ยวที่ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมสรุปรายงานผลการศึกษาศูนย์ฝึกอบรมและการประเมินผลประจำวันอยู่ในระดับดีทุกรายการ โดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องการมีความราบรื่นในการร่วมกิจกรรม สำหรับจุดฝึกอบรมที่ 1 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้นในเรื่องการเป็นไปตามกำหนดเวลาจะอยู่ในระดับ พอใช้ โดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องการแสดงความพอใจและสนใจ ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับ พอใช้ ยกเว้นในเรื่องการแสดงความพอใจและสนใจจะอยู่ในระดับดีและได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด และจุดฝึกอบรมที่ 4 จะเห็นว่ามียุทธศาสตร์พฤติกรรมที่ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี 2 รายการคือการแสดงความพอใจและสนใจ และการมีความราบรื่นในการร่วมกิจกรรม ส่วนรายการพฤติกรรมที่เหลือจะอยู่ในระดับ พอใช้ เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินแล้วจุดฝึกอบรมที่ 2 เป็นจุดฝึกอบรมเดี่ยวที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีพฤติกรรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมสรุปรายงานผลการศึกษาศูนย์ฝึกอบรมและการประเมินผลประจำวันโดยส่วนรวมและทุกจุดฝึกอบรมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นจุดฝึกอบรมที่ 2 ที่พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน

5) ผลการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมรายงานผลการฝึกปฏิบัติจากศูนย์ฝึกอบรม จำนวน 26 กิจกรรม จากการสังเกตและการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรม
ขณะร่วมกิจกรรมรายงานผลการฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรม

รายการ	ความหมาย S.D.		
1. การเตรียมตัวของผู้รายงาน	4.00	ดี	0.27
2. ความตั้งใจของผู้ฟัง	3.30	พอใช้	0.66
3. เนื้อหาที่รายงานตรงประเด็นที่ต้องการให้ฝึกปฏิบัติ	3.69	ดี	0.53
4. เป็นไปตามกำหนดเวลา	3.46	พอใช้	0.63
5. มีความราบรื่นในการร่วมกิจกรรม	3.69	ดี	0.53

จากตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมรายงานผลการฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้นในเรื่องความตั้งใจของผู้ฟังและการเป็นไปตามกำหนดเวลา จะอยู่ในระดับพอใช้ สำหรับพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การเตรียมตัวของผู้รายงาน พิจารณาโดยส่วนรวมพฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมรายงานผลการฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

เมื่อพิจารณาเป็นรายชุดฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 24

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมของผู้เข้ารับบริการฝึกอบรม ขณะร่วมกิจกรรมรายงานผลการปฏิบัติจากชุดฝึกอบรม จำนวนค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

รายการ	ชุดฝึกอบรมที่ 1		ชุดฝึกอบรมที่ 2		ชุดฝึกอบรมที่ 3		ชุดฝึกอบรมที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การเตรียมตัวของผู้รายงาน	4.00	0.00	4.00	0.00	3.85	0.34	4.11	0.31
2. ความตั้งใจของผู้ฟัง	3.75	0.43	3.50	0.50	3.00	0.92	3.20	0.41
3. เนื้อหาที่รายงานตรงประเด็นที่ต้องการให้ปฏิบัติ	3.50	0.50	4.00	0.57	3.42	0.49	3.77	0.41
4. เป็นไปตามกำหนดเวลา	2.75	0.43	4.00	0.57	3.57	0.49	3.33	0.47
5. มีความราบรื่นในการรวมกิจกรรม	3.75	0.43	4.16	0.37	3.42	0.49	3.55	0.49

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่าจุดฝึกอบรมที่ 1 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้นในเรื่องการเป็นไปตามกำหนดเวลาจะอยู่ในระดับพอใช้ สำหรับพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมที่ได้รับการประเมินค่าเฉลี่ยสูงสุดคือเรื่องการเตรียมตัวของผู้รายงาน ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 2 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมอยู่ในระดับดีทุกรายการโดยมีพฤติกรรมที่ได้รับการประเมินค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องการมีความราบรื่นในการร่วมกิจกรรม สำหรับจุดฝึกอบรมที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ยกเว้นเรื่องการเตรียมตัวของผู้รายงานและการเป็นไปตามกำหนดเวลาจะอยู่ในระดับดีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ และจุดฝึกอบรมที่ 4 ค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ยกเว้นในเรื่องความตั้งใจของผู้ฟังและการเป็นไปตามกำหนดเวลาจะอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีพฤติกรรมการเตรียมตัวของผู้รายงานได้รับการประเมินค่าเฉลี่ยสูงสุด สรุปได้ว่า พฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมรายงานผลการฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรมโดยส่วนรวมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรม จุดฝึกอบรมที่ 1 และ 2 มีพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 3 และ 4 พฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน

โดยสรุปแล้ว พฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินได้แก่ พฤติกรรมขณะร่วมกิจกรรมนั้นทนทานการ สร้างเสริมคุณธรรม ขามเข้า มาตามนัด แบ่งกลุ่ม อำลาและกิจกรรมชมภาพทัศน์ ภาพเลือน ส่วนพฤติกรรมการศึกษาชุดฝึกอบรม การสรุปรายงานผลการศึกษาชุดฝึกอบรมและการประเมินผลประจำวันและ กิจกรรมรายงานผลการฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรมจะต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ข้อสังเกตเพิ่มเติมที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมต่าง ๆ พบว่าจุดฝึกอบรมที่ 2 เป็นจุดฝึกอบรมที่พฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินเพียงจุดเดียว และในการประเมินพฤติกรรมผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมตามรายการในแบบสังเกตแต่ละกิจกรรมจะพบว่า พฤติกรรมที่ได้รับการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ส่วนใหญ่ได้แก่ รายการพฤติกรรมกสนทนาและความ

สัมพันธ์ภายในกลุ่ม การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันและการแสดงความคิดเห็น จาก การสังเกตจะพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ความสนใจที่จะศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง มากกว่าการให้ความสนใจและร่วมมือกับกลุ่มในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้ดำเนินการฝึกอบรม ส่วนความสนใจตั้งใจศึกษาชุดฝึกอบรมและความกระตือรือร้นผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมจะให้ความสนใจและตั้งใจเป็นอย่างดีพอสมควร

6) ผลการประเมินจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

ตามเกณฑ์ในการประเมินจะถือว่าน่าพอใจเมื่อกิจกรรมร้อยละ 80 จะ ต้องมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าร่วมอย่างน้อยร้อยละ 80 ขึ้นไป

จากการสำรวจปรากฏว่าทุกกิจกรรมรวมจำนวน 210 กิจกรรมมีผู้เข้า รับการฝึกอบรมเข้าร่วมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนต่ำสุดคือร้อยละ 88.07 จนถึงสูงสุดร้อยละ 100 จุดฝึกอบรม ที่มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าร่วมกิจกรรมร้อยละต่ำสุดคือ จุดฝึกอบรมที่ 3 ในกิจกรรมการ รายงานผลการฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรมเล่มที่ 8-9 ซึ่งมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม 13 คน จากจำนวนทั้งหมด 109 คนไม่เข้าร่วมกิจกรรมโดยเป็นผู้บริหารที่ติดการประชุมประจำ เดือน 8 คนและเป็นครูผู้สอนที่ออกไปนั่งอยู่นอกบริเวณหอประชุม 5 คน

สรุปแล้วมีกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าร่วมคิดเป็นร้อยละ 100 จำนวน 168 กิจกรรม และมีกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าร่วมต่ำกว่าร้อยละ 100 แต่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด 42 กิจกรรม โดยมีจำนวนผู้ขาดการ ร่วมกิจกรรมตั้งแต่ 1 คนจนถึงจำนวนสูงสุด 13 คน คิดเป็นร้อยละตั้งแต่ 1.31 จนถึงร้อยละ 11.92

สำหรับสาเหตุที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่เข้าร่วมกิจกรรมบางกิจกรรมได้ แก่ การติดราชการสำคัญของจังหวัด เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องเข้าประชุมประจำเดือน มีปัญหาส่วนตัวด้านสุขภาพเช่น ครูบางคนประสบอุบัติเหตุสภาพร่างกายไม่พร้อมที่จะเข้า ร่วมกิจกรรมบางลักษณะ ครูสตรีบางคนมีครรภ์หรือไม่สบายเล็กน้อยในกิจกรรมนั้น ๆ จึง ไม่เข้าร่วม นอกจากนั้นยังมีสาเหตุจากการไปทำธุระส่วนตัวโดยขออนุญาตจากผู้ดำเนินการ ฝึกอบรม และออกไปนั่งนอกบริเวณหอประชุมที่ทำการฝึกอบรมโดยอ้างว่าอากาศร้อน หรือถือโอกาสพักเลยเวลาที่กำหนดโดยที่ผู้ดำเนินการฝึกอบรมไม่ได้ติดตาม เป็นต้น

สรุปผลการ ประเมินการดำเนินการฝึกอบรมครูประถมศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตการศึกษา 8 พบว่า การดำเนินการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดในเรื่องพฤติกรรม ผู้ดำเนินการฝึกอบรมขณะดำเนินการฝึกอบรม พฤติกรรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมขณะร่วม กิจกรรมนันทนาการ สร้างเสริมคุณธรรม ยามเช้า มาตามนัด แบ่งกลุ่ม อดิลาและกิจกรรม ชมภาพทัศน์ ภาพเคลื่อนไหว และจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เข้าร่วมกิจกรรม ส่วนการ ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ในการจัดฝึกอบรมของผู้ดำเนินการฝึกอบรมและพฤติกรรมผู้เข้ารับการ ฝึกอบรมขณะร่วมกิจกรรมศึกษาชุดฝึกอบรม การสรุปรายงานผลการศึกษาศึกษาชุดฝึกอบรม และการประเมินผลประจำวัน และกิจกรรมการรายงานผลการฝึกปฏิบัติจากชุดฝึกอบรม จะอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรมปรากฏว่าจุดฝึกอบรมที่ 2 เป็นจุดฝึกอบรมที่มี การดำเนินการฝึกอบรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

3. ผลการประเมินผลการฝึกอบรมเฉพาะด้านประสิทธิผลการเรียนรู้และความ คิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม ซึ่งประเมินจากผล การทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม และการสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ดังนี้

3.1 ผลการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตามเกณฑ์ในการประเมิน จะถือว่าการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับที่น่าพอใจเมื่อ ค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบหลังการฝึกอบรมมากกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบก่อน การฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบหลัง การฝึกอบรมมากกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการทดสอบก่อนการฝึกอบรมไม่ต่ำกว่า 15 ของคะแนนเต็ม

จากการวิเคราะห์คะแนนของผลการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรม ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในเขตการศึกษา 8 จำนวน 361 คน ปรากฏผลดังตาราง ที่ 25

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าซีของการเปรียบเทียบผลการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ประเภทของการวัด	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการฝึกอบรม	34.47	5.25	
หลังการฝึกอบรม	50.21	4.86	42.81 **

$$** p < .01 \quad [.01 t_{360} = 2.58]$$

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่าก่อนและหลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรม และค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการฝึกอบรมมากกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรมถึง 15.74 คิดเป็นร้อยละ 26.23 ของคะแนนเต็มเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ทั้งสองประการ และจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 98.33 มีคะแนนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.38 มีคะแนนลดลง และผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 0.27 มีคะแนนคงที่

สรุปได้ว่า ในค่านการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมในเขตการศึกษา 8 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

3.2 ผลการประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม

ตามเกณฑ์ในการประเมิน จะถือว่า การฝึกอบรมหรือการดำเนินการฝึกอบรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจเมื่อมีรายการความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละรายการได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากหรือได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนรายการทั้งหมดในแบบสอบถาม

จากผลการสอบถามผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 361 คนโดยการแจกแบบ
 สอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรม ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน
 350 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.95 นำมาวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 26
 ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจ
 ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรม

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
1. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมได้ดี	3.59	มาก	0.67
2. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมเป็นกันเองกับท่าน	3.91	มาก	0.69
3. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมอำนวยความสะดวกแก่ท่าน	3.77	มาก	0.69
4. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมอธิบายได้ชัดเจนเข้าใจง่าย	3.52	มาก	0.67
5. ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถจัดกิจกรรมได้ราบรื่น	3.56	มาก	0.77
6. เนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์	4.02	มาก	0.71
7. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระกิจกรรมและแบบฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม	3.88	มาก	0.68
8. ชุดฝึกอบรม เทปโทรทัศน์ สไลด์และแผ่นโปร่งใสน่าสนใจ	3.52	มาก	0.82
9. ชุดฝึกอบรม เทปโทรทัศน์ และแผ่นโปร่งใสมีจำนวนเพียงพอสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	3.29	ปานกลาง	0.86
10. ขั้นตอนในการฝึกอบรมมีความต่อเนื่องสอดคล้อง	3.56	มาก	0.60
11. เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	3.23	ปานกลาง	0.81
12. สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	3.49	ปานกลาง	0.81
13. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น	4.25	มาก	0.58

ตารางที่ 26 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	ความหมาย	S.D.
14. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับ กับการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น	4.24	มาก	0.54
15. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านเกิดเจตคติที่ดีต่อ การจัดการเรียนการสอน	4.23	มาก	0.53
16. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านเกิดความคิดว่า จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	4.29	มาก	0.54
17. การฝึกอบรมครั้งนี้จะช่วยแก้ปัญหาการจัดการ เรียนการสอนใด	4.09	มาก	0.63
18. ท่านทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการ ฝึกอบรมครั้งนี้	3.51	มาก	0.60
19. ท่านชอบวิธีการฝึกอบรมแบบนี้	3.57	มาก	0.80
20. ท่านพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแรกพบ	3.61	มาก	0.72
21. ท่านพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นทนทานการ	3.89	มาก	0.68
22. ท่านพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมยามเช้า	3.78	มาก	0.73
23. ท่านพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริม คุณธรรม	3.64	มาก	0.58
24. ท่านพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมอำลา	3.77	มาก	0.81
25. ท่านพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน ภาพเลื่อน	3.63	มาก	0.71
26. ท่านพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาชุดฝึกอบรม	3.63	มาก	0.66
27. ท่านพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสอศแทรกต่าง ๆ	3.61	มาก	0.71
28. ท่านมีความสุขขณะศึกษาชุดฝึกอบรม	3.32	ปานกลาง	0.76
29. ท่านมีความศรัทธาคือผู้ดำเนินการฝึกอบรม	3.57	มาก	0.74
30. ถ้ามีการจัดฝึกอบรมแบบนี้อีก ท่านจะแนะนำให้ เพื่อนครูที่ยังไม่เคยอบรมมารับการอบรม	3.93	มาก	0.71

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมหรือการดำเนินการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องความเพียงพอของชุดฝึกอบรมและสื่อเสริมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมและการมีความสุขขณะศึกษาชุดฝึกอบรมซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องที่ยุ้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความคิดว่าจะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รองลงมาได้แก่เรื่อง การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นรวมทั้งทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นและทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดต่อการฝึกอบรมในเรื่องความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม พิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยมีจำนวนรายการที่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคิดเป็นร้อยละ 86.67

เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรม ปรากฏผลดังตารางที่ 27

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความถี่เห็นและค่าความถี่ของ ผู้เข้ารับการศึกษาต่อ การศึกษา จำนวนตามจุดศึกษา

รายการ	จุดศึกษาที่ 1		จุดศึกษาที่ 2		จุดศึกษาที่ 3		จุดศึกษาที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ผู้ดำเนินการศึกษามีความสามารถสร้างบรรยากาศในการศึกษา	3.81	0.55	3.72	0.57	3.09	0.66	3.87	0.54
2. ผู้ดำเนินการศึกษามีความสนใจและทุ่มเทกับงาน	4.13	0.68	3.88	0.72	3.74	0.68	3.95	0.62
3. ผู้ดำเนินการศึกษามีความสนใจและทุ่มเทกับงาน	3.87	0.62	3.85	0.73	3.64	0.77	3.57	0.58
4. ผู้ดำเนินการศึกษามีความสนใจและทุ่มเทกับงาน	3.44	0.63	3.71	0.70	3.35	0.69	3.63	0.58
5. ผู้ดำเนินการศึกษามีความสนใจและทุ่มเทกับงาน	3.63	0.69	3.61	0.84	3.24	0.78	4.82	0.64
6. เนื้อหาสาระในชุดศึกษามีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์	3.98	0.68	3.98	0.88	3.95	0.75	3.10	0.60
7. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระและแบบฝึกปฏิบัติ	3.83	0.77	3.89	0.69	3.87	0.65	3.91	0.62
8. ชุดศึกษา เปรียบเทียบ สัปดาห์และแผนไปรษณีย์	3.40	0.78	3.36	0.79	3.49	0.84	3.77	0.81
9. ชุดศึกษา เปรียบเทียบและแผนไปรษณีย์จำนวน	3.08	0.81	3.31	0.84	3.25	0.92	3.47	0.79
10. ขั้นตอนในการศึกษามีความต่อเนื่องสอดคล้องกัน	3.56	0.56	3.63	0.53	3.34	0.65	3.47	0.52
11. เวลาที่ใช้ในการศึกษามีความเหมาะสม	3.10	0.73	3.48	0.68	3.03	0.93	3.44	0.72

ตารางที่ 27 (ต่อ)

รายการ	จุดบกพร่องที่ 1		จุดบกพร่องที่ 2		จุดบกพร่องที่ 3		จุดบกพร่องที่ 4		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. สถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	3.64	มาก	0.81	มาก	0.69	ปานกลาง	0.89	มาก	0.65
13. การฝึกอบรมครั้งนี้ให้ความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น	4.25	มาก	0.56	มาก	0.58	มาก	0.64	มาก	0.50
14. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับ การเรียนการสอนเพิ่มขึ้น	4.22	มาก	0.52	มาก	0.52	มาก	0.55	มาก	0.56
15. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านเกิดเจตคติที่ดีต่อ การจัดการเรียนการสอน	4.27	มาก	0.52	มาก	0.54	มาก	0.56	มาก	0.56
16. การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้ท่านเกิดความดีใจจะ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	4.35	มาก	0.52	มาก	0.55	มาก	0.59	มาก	0.49
17. การฝึกอบรมครั้งนี้จะช่วยแก้ปัญหาการจัดการเรียน การสอนได้	4.12	มาก	0.58	มาก	0.65	มาก	0.58	มาก	0.56
18. ท่านทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ครั้งนี้	3.96	มาก	0.66	มาก	0.65	มาก	0.56	มาก	0.52
19. ท่านชอบวิธีการฝึกอบรมแบบนี้	3.51	มาก	0.86	มาก	0.75	ปานกลาง	0.73	มาก	0.75
20. ท่านพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแรกพบ	3.54	มาก	0.70	มาก	0.70	ปานกลาง	0.73	มาก	0.67

ตารางที่ 27 (ต่อ)

รายการ	จุดบกพร่องที่ 1		จุดบกพร่องที่ 2		จุดบกพร่องที่ 3		จุดบกพร่องที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
21. ห้ามพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามเข้า	3.68	0.68	3.63	0.74	3.39	0.76	3.85	0.70
22. ห้ามพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมมีบทบาท	3.88	0.65	3.78	0.65	3.55	0.72	3.94	0.59
23. ห้ามพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม	4.06	0.58	3.86	0.54	3.70	0.58	4.01	0.53
24. ห้ามพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมอาสา	3.72	0.81	3.65	0.85	3.37	0.76	3.88	0.73
25. ห้ามพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาสู่ศตวรรษ	3.84	0.63	3.64	0.72	3.73	0.67	3.87	0.60
26. ห้ามพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน์ภาพเดือน	3.73	0.68	3.43	0.73	3.70	0.72	3.63	0.69
27. ห้ามพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสอดแทรกต่าง ๆ	3.73	0.61	3.42	0.81	3.53	0.75	3.80	0.56
28. ห้ามมีความสุขและศึกษาสู่ศตวรรษ	3.48	0.77	3.15	0.79	3.19	0.77	3.47	0.62
29. ห้ามมีความศรัทธาต่อสถาบันการศึกษา	3.84	0.55	3.68	0.69	3.23	0.80	3.65	0.70
30. ดำเนินการจัดกิจกรรมแบบนันทนาการและแนะนำให้เพื่อนครูที่ยังไม่เคยอบรมมาจับการอบรม	3.06	0.66	3.84	0.66	3.82	0.75	4.02	0.67

จากตารางที่ 27 จะเห็นว่าจุดฝึกอบรมที่ 1 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่อง ความชัดเจนและเข้าใจง่ายในการอธิบายของผู้ดำเนินการฝึกอบรม ความน่าสนใจของชุดฝึกอบรมและสื่อเสริม ความเพียงพอของชุดฝึกอบรมและสื่อเสริมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม การมีความสุขขณะศึกษาชุดฝึกอบรมและการแนะนำเพื่อนให้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องที่ยุ้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจในระดับมากและได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่เรื่อง การฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดจะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รองลงมาได้แก่ การฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนและทำให้ตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมในจุดที่ 1 มีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมหรือการดำเนินการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยมีรายการในแบบสอบถามผ่านเกณฑ์การประเมินย่อย 24 รายการคิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนรายการทั้งหมด

จุดฝึกอบรมที่ 2 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องความน่าสนใจของชุดฝึกอบรมและสื่อเสริม ความเพียงพอของจำนวนชุดฝึกอบรมและสื่อเสริมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ความพอใจที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมชมภาพทัศน ภาพเคลื่อนไหวทั้งกิจกรรมสื่อกต่าง ๆ และการมีความสุขขณะศึกษาชุดฝึกอบรมซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องที่ยุ้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่เรื่อง การฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดจะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รองลงมาได้แก่การฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมในจุดฝึกอบรมที่ 2 มีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยมีรายการในแบบสอบถามผ่านเกณฑ์การประเมินย่อย 24 รายการคิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนรายการทั้งหมด

สำหรับจุดฝึกอบรมที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมหรือการดำเนินการฝึกอบรมจะอยู่ในระดับปานกลาง และระดับมากในสัดส่วนที่เท่ากันคือ มีรายการความคิดเห็นและความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 16 รายการและอยู่ในระดับปานกลาง 14 รายการ โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในระดับมากและได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในเรื่องการฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น การฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความคิดจะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รองลงมาได้แก่เรื่องการฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในจุดฝึกอบรมที่ 2 มีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการอบรมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยมีรายการในแบบสอบถามผ่านเกณฑ์การประเมินย่อยเพียง 16 รายการคิดเป็นร้อยละ 53.33 ของจำนวนรายการ

ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 4 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถจัดกิจกรรมได้ราบรื่น ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และในเรื่องเนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรมสอดคล้องกับหลักสูตรแนวคิดที่เป็นประโยชน์ ความเพียงพอของจำนวนชุดฝึกอบรมและสื่อเสริมกับจำนวนผู้เข้ารับการอบรม ความต่อเนื่องสอดคล้องกันของขั้นตอนในการฝึกอบรม ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมและการมีความสุขขณะศึกษาชุดฝึกอบรม ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องที่ยุ้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในระดับมากที่สุดและได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่เรื่องผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถจัดกิจกรรมได้ราบรื่น รองลงมาได้แก่เรื่องการฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความคิดจะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและทำให้มีความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น สรุปได้ว่าผู้เข้ารับการอบรมในจุดฝึกอบรมที่ 4 มีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด โดยมีรายการในแบบสอบถามผ่านเกณฑ์ประเมินย่อย 25 รายการคิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนรายการทั้งหมด

สรุปแล้ว ผู้เข้ารับการอบรมโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อ

การฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายจุดฝึกอบรมพบว่า จุดฝึกอบรมที่ 1, 2 และ 4 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน ส่วนจุดฝึกอบรมที่ 3 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนด สำหรับเรื่องที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยส่วนรวมและทุกจุดฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมโดยค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นสูงสุดได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับการได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรม เช่น การฝึกอบรมทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมทำให้เกิดความคิดจะปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่วนเรื่องที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมอยู่ในระดับปานกลางและค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เรื่องความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

ตอนที่ 3 การประเมินพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนของครูภายหลังการฝึกอบรม
4 เดือน

การประเมินพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนของครูภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือนเป็นการประเมินการนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภายหลังการฝึกอบรม โดยมีเกณฑ์ในการประเมินคือ จะถือว่าพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนของครูอยู่ในระดับที่น่าพอใจเมื่อ มีครูไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดอย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมทั้งหมด

การประเมินพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ประเมินจากผลการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู การสัมภาษณ์นักเรียนและการตอบแบบสอบถามของครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายหลังการฝึกอบรม ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินเฉพาะเครื่องมือแต่ละฉบับและเกณฑ์การประเมินรวมเพื่อสรุปว่าครูได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ๆ หรือไม่ ดังนี้

1. ผลการประเมินการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

ตามเกณฑ์ในการสังเกตพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนของครู ถ้า

สังเกตพบการจัดกิจกรรมใด ๆ 1 ครั้งขึ้นไปถือว่าครูได้จัดกิจกรรมนั้น ๆ

จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจำนวน 24 คน โดยผู้วิจัยเข้าไปสังเกตการสอนของครูแต่ละคนจำนวน 4 ครั้ง การสังเกตแต่ละครั้งห่างกัน 1 สัปดาห์ ปรากฏผลสรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ร้อยละของจำนวนครูที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่กำหนด จากการสังเกต

กิจกรรม	จำนวน (N = 24)	ร้อยละ
1. สันทนาการเข้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียนก่อนเรียน	2	08.33
2. เตรียมความพร้อมนักเรียน	20	83.33
3. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	23	95.83
4. เล่าเรื่อง เล่านิทาน เล่าเหตุการณ์	14	58.33
5. เล่าข่าวและเหตุการณ์	9	37.50
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	24	100.00
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	16	66.66
8. ใช้เกมประกอบการสอน	10	41.66
9. สำผัส	6	25.00
10. ทดลอง	4	16.66
11. แสดงบทบาทสมมุติ	7	29.16
12. สถานการณ์จำลอง	-	-
13. แสดงละคร	1	4.16
14. กรณีตัวอย่าง	-	-
15. บรรยาย อธิบาย	24	100.00
16. อภิปราย	5	20.83

ตารางที่ 28 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน (N = 24)	ร้อยละ
17. โทวาที	-	-
18. การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกัน	11	45.83
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย สาธิต	1	4.16
20. ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	1	4.16
21. ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	6	25.00
22. ให้การเสริมแรง	24	100.00
23. สรุบทเรียน	18	75.00
24. สอนซ่อมเสริม	-	-
25. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	21	87.50
26. ทดสอบก่อนเรียน	9	37.50
27. ทดสอบหลังเรียน	7	29.16

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูทุกคนนำไปปฏิบัติ ได้แก่ การใช้สื่อประกอบการสอน การบรรยาย อธิบาย และการให้การเสริมแรง นักเรียน รองลงมาได้แก่ กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน กิจกรรมทบทวนบทเรียนก่อนเรียน การเตรียมความพร้อมนักเรียน การสรุบทเรียน การใช้เพลงประกอบบทเรียนและ กิจกรรมการเล่าเรื่อง เล่านิทาน เล่าเหตุการณ์ ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่มีครูนำไปปฏิบัติเลยได้แก่ กิจกรรมการสอนซ่อมเสริม การโทวาที กรณีตัวอย่างและ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

สรุปได้ว่า จากการสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูร้อยละ 80 ขึ้นไป นำไปปฏิบัติเรียงลำดับจากจำนวนมากไปหาจำนวนน้อยได้แก่ กิจกรรมการใช้สื่อประกอบการสอน การบรรยาย อธิบาย การให้การเสริมแรงนักเรียน การนำเข้าสู่บทเรียน การทบทวนบทเรียนก่อนเรียนและ กิจกรรมการเตรียมความพร้อมนักเรียน

2. ผลการประเมินการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

ความเคพในการสัมภาษณ์นักเรียน ถ้านักเรียนจำนวน 3 ใน 5 คนตอบว่าครูประจำชั้นของตนไค้จัดกิจกรรม จึงถือว่าครูไค้จัดกิจกรรมนั้น ๆ

จากการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 120 คนในชั้นเรียนของครู 24 คนด้วยแบบสัมภาษณ์ ปรากฏผลสรุปของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูทั้งตารางที่ 29 ตารางที่ 29 ร้อยละของจำนวนครูที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่กำหนด จากการสัมภาษณ์นักเรียน

กิจกรรม	จำนวน (N= 24)	ร้อยละ
1. สนทนาถามเข้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียนก่อนเรียน	24	100.00
2. เตรียมความพร้อมนักเรียน	22	91.66
3. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	22	91.66
4. เล่าเรื่อง เล่านิทาน เล่าเหตุการณ์	22	91.66
5. เล่าข่าวและเหตุการณ์	21	87.50
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	24	100.00
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	22	91.66
8. ใช้เกมประกอบการสอน	23	95.83
9. สำนิต	22	91.66
10. ทดลอง	21	87.50
11. แสดงบทบาทสมมุติ	21	87.50
12. สถานการณ์จำลอง	3	12.50
13. แสดงละคร	5	20.83
14. กรณีตัวอย่าง	22	91.66
15. บรรยาย อธิบาย	24	100.00

ตารางที่ 29 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน (N= 24)	ร้อยละ
16. อภิปราย	22	91.66
17. โควาท์	2	08.33
18. การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกัน	24	100.00
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย สาธิต	3	12.50
20. ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	14	58.33
21. ใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	24	100.00
22. ให้การเสริมแรงนักเรียน	24	100.00
23. สรุปรบทเรียน	23	95.83
24. สอนซ่อมเสริม	13	54.16
25. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	24	100.00
26. ทดสอบก่อนเรียน	22	91.66
27. ทดสอบหลังเรียน	24	100.00
28. ประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน ของนักเรียน	24	100.00

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่า มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูทุกคนนำไปปฏิบัติ ได้แก่ การสนทนาถามเข้า การใช้สื่อประกอบการสอน การบรรยายอธิบาย การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกัน การใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ การให้การเสริมแรงนักเรียน การทบทวนบทเรียนก่อนเรียน การทดสอบหลังเรียนและการประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน รองลงมาได้แก่กิจกรรมการใช้เกมประกอบการสอน การสรุปรบทเรียน การเตรียมความพร้อมนักเรียน การนำเข้าสู่บทเรียน การเล่าเรื่อง เล่านิทาน เล่าเหตุการณ์ การใช้เพลงประกอบการสอน การสาธิต กรณีตัวอย่าง การอภิปราย การทดสอบก่อนเรียน การเล่าข่าวและเหตุการณ์

การทดลอง การแสดงบทบาทสมมติ การให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดและ การสอนซ่อมเสริม ส่วนกิจกรรมที่เหลือจะเป็นกิจกรรมที่มีครูจำนวนน้อยไคนำไปปฏิบัติ ได้แก่ กิจกรรมการแสดงละคร สถานการณ์จำลอง การเชิญวิทยากรมาบรรยาย สาคิต กิจกรรมการใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนการสอน และกิจกรรมการโต้วาที

สรุปแล้ว กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่มีครูมากกว่าร้อยละ 80 ไคนำไปปฏิบัติ ยกเว้นกิจกรรมสถานการณ์จำลอง การแสดงละคร การโต้วาที การเชิญวิทยากรมาบรรยาย สาคิต การให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดและ กิจกรรมการสอนซ่อมเสริมซึ่งมีครูส่วนน้อยไคนำไปปฏิบัติ

3. ผลการประเมินจากการตอบแบบสอบถามของครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตามเกณฑ์ในการสอบถามจะถือว่าครูได้จัดกิจกรรมนั้น ๆ เมื่อครูตอบรายการแต่ละรายการในแบบสอบถามว่าได้ปฏิบัติหรือจัดกิจกรรมนั้น ๆ ในระดับนาน ๆ ครั้งหรือบ่อยครั้ง

จากการสอบถามครูจำนวน 24 คนด้วยการใช้แบบสอบถาม ปรากฏผลสรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูทั้งตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ร้อยละของจำนวนครูที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่กำหนด จาก การสอบถามครู

กิจกรรม	จำนวน (N = 24)	ร้อยละ
1. สันทนยามเข้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียนก่อนเรียน	24	100.00
2. เตรียมความพร้อมนักเรียน	24	100.00
3. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	24	100.00
4. เล่าเรื่อง เล่านิทาน เล่าเหตุการณ์	22	91.66
5. เล่าข่าวและเหตุการณ์	22	91.66
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	24	100.00

ตารางที่ 30 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน (N= 24)	ร้อยละ
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	24	100.00
8. ใช้เกมประกอบการสอน	24	100.00
9. สำลิต	22	91.66
10. ทดลอง	22	91.66
11. แสดงบทบาทสมมุติ	22	91.66
12. สถานการณ์จำลอง	20	83.33
13. แสดงละคร	19	79.16
14. กรณีตัวอย่าง	24	100.00
15. บรรยาย อธิบาย	24	100.00
16. อภิปราย	23	95.83
17. โต้วาทิ	14	58.33
18. การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกัน	24	100.00
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย สำลิต	12	50.00
20. ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	23	95.83
21. ใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	24	100.00
22. ใ้การเสริมแรงนักเรียน	24	100.00
23. สรุปรบทเรียน	24	100.00
24. สอนซ่อมเสริม	24	100.00
25. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	24	100.00
26. ทดสอบก่อนเรียน	23	95.83
27. ทดสอบหลังเรียน	24	100.00
28. ศึกษาหลังสูตรและแผนการสอน	24	100.00
29. จัดป้ายนิเทศตรงตามเนื้อหาที่สอน	24	100.00

ตารางที่ 30 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน (N= 24)	ร้อยละ
30. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนครูเพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน	24	100.00
31. ให้ความสำคัญนักเรียนทั้งเรื่องการเรียนรู้และ เรื่องส่วนตัว	24	100.00
32. สร้างและใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลด้วย ตนเอง	23	95.83
33. ประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน ของนักเรียน	24	100.00

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่ามีกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ครูทุกคนได้นำไปปฏิบัติถึง 20 กิจกรรมดังนี้คือ กิจกรรมการสนทนา ยามเช้า การเตรียมความพร้อมนักเรียน การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้สื่อประกอบการสอน การใช้เพลงประกอบการสอน การใช้เกมประกอบการสอน กิจกรรมกรณีตัวอย่าง การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกัน การบรรยาย อธิบาย การใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ การให้การเสริมแรงนักเรียน การสรุปบทเรียน การสอนซ่อมเสริม การทบทวนบทเรียน ก่อนเรียน การทดสอบหลังเรียน การศึกษาหลักสูตรและแผนการสอน การจัดป้ายนิเทศตามเนื้อหาที่สอน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การให้ความสำคัญนักเรียนทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัวและการประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน นอกนั้นจะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีครูส่วนใหญ่ตั้งแต่ร้อยละ 58.33 จนถึงร้อยละ 95.83 ได้นำไปปฏิบัติ ยกเว้นกิจกรรมการเชิญวิทยากรมาบรรยายและสาธิตที่มีครูเพียงร้อยละ 50 ได้นำไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า จากการสอบถามครูพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่มีครูมากกว่าร้อยละ 80 ได้นำไปปฏิบัติ ยกเว้นกิจกรรมการแสดงละคร การโต้วาทีและการเชิญวิทยากรมาบรรยายและสาธิตซึ่งมีครูค่าน้อยกว่าร้อยละ 80 ได้นำไปปฏิบัติ

ตามเกณฑ์การประเมินเพื่อสรุปว่าครูใช้ปฏิบัติหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเมื่อ 1) ถ้าพบว่าครูจัดกิจกรรมนั้น ๆ จากการสังเกต หรือ 2) ถ้าพบว่าครูจัดกิจกรรมนั้น ๆ จากผลการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์นักเรียนแต่ไม่พบจากการสังเกต และ 3) ถ้าผลไม่เป็นไปตามข้อ 1) หรือ 2) ถือว่าครูไม่มีการจัดกิจกรรมนั้น ๆ

จากการวิเคราะห์ผลจากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การตอบแบบสอบถามของครูและการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปรากฏผลดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ร้อยละของจำนวนครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน โดยสรุปจากการสังเกต การตอบแบบสอบถามของครูและการสัมภาษณ์นักเรียน

กิจกรรม	จำนวน (N= 24)	ร้อยละ
1. สนทนายามเข้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียนก่อนเรียน	24	100.00
2. เตรียมความพร้อมนักเรียน	22	91.66
3. จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	22	91.66
4. เล่าเรื่อง เล่านิทาน เล่าเหตุการณ์	22	91.66
5. ใช้สื่อประกอบการสอน	24	100.00
6. ใช้เพลงประกอบการสอน	22	91.66
7. ใช้เกมประกอบการสอน	24	100.00
8. สำนึก	22	91.66
9. ทดลอง	21	87.50
10. แสดงบทบาทสมมุติ	21	87.50
11. เล่าข่าวและเหตุการณ์	21	87.50
12. สถานการณ์จำลอง	3	12.50

ตารางที่ 31 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน (N = 24)	ร้อยละ
13. แสดงละคร	5	20.83
14. กรณีตัวอย่าง	22	91.66
15. บรรยาย อธิบาย	24	100.00
16. อภิปราย	21	87.50
17. โต้เวที	2	8.30
18. การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกัน	24	100.00
19. เชิญวิทยากรมาบรรยาย สาธิต	3	12.50
20. ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด	14	58.33
21. ใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	24	100.00
22. ให้การเสริมแรงนักเรียน	24	100.00
23. สรุปรบทเรียน	23	95.83
24. สอนซ่อมเสริม	13	54.16
25. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	24	100.00
26. ทดสอบก่อนเรียน	22	91.66
27. ทดสอบหลังเรียน	24	100.00
28. ศึกษาหลักสูตรและแผนการสอน	24	100.00
29. จัดป้ายนิเทศตรงตามเนื้อหาที่สอน	24	100.00
30. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนครูเพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน	24	100.00
31. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่อง ส่วนตัว	24	100.00
32. สร้างและใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลด้วยตนเอง	24	100.00
33. ประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน ของนักเรียน	24	100.00

จากตารางที่ 31 จะเห็นว่า มีกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ครูทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100 ใ้คนนำไปปฏิบัติหรือนำไปจัดภาย หลังการฝึกอบรมได้แก่ กิจกรรมสนทนายามเช้า การใช้สื่อประกอบการสอน การใช้ เกมประกอบการสอน การบรรยายและอธิบาย การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานร่วมกัน การใช้วิธีการแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ การให้การเสริมแรงนักเรียน การทบทวนบทเรียน ก่อนเรียน การทดสอบหลังเรียน การศึกษาหลักสูตรและแผนการสอน การจัดป้ายนิเทศ ตรงตามเนื้อหาที่สอน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว การสร้างและใช้เครื่องมือ วัสดุประเมิณผลด้วยตนเองและการประสานกับผู้นปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนของ นักเรียน นอกนั้นเป็นกิจกรรมที่มีครูส่วนใหญ่ตั้งแต่ร้อยละ 54.16 จนถึงร้อยละ 91.66 ใ้คนนำไปปฏิบัติหรือนำไปจัดภาย หลังการฝึกอบรม สำหรับกิจกรรมที่มีครูจำนวนน้อยเพียง ร้อยละ 20.83 จนถึงร้อยละต่ำสุด 08.30 ใ้คนไปจัดคือ การแสดงละคร การโต้วาที สดวนการณ์จำลองและการเชิญวิทยากรมาบรรยายและสาธิต

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอนที่ครูส่วนใหญ่ตั้งแต่ร้อยละ 80 ใ้คนนำไปปฏิบัติหรือนำไปจัดภาย หลังการฝึกอบรมมี จำนวนถึง 27 กิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 81.81 ของกิจกรรมทั้งหมด ส่วนกิจกรรมที่ มีครูส่วนน้อยใ้คนนำไปจัดภาย หลังการฝึกอบรมได้แก่กิจกรรมการแสดงละคร สดวนการณ์ จำลอง การเชิญวิทยากรมาบรรยายและสาธิตและกิจกรรมการโต้วาที

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมค่านการจัดการเรียนการสอนของครู ภาย หลังการฝึกอบรมที่กำหนดว่า ครูจะมีพฤติกรรมค่านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ ที่น่าพอใจเมื่อมีจำนวนครูไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ใ้คนกิจกรรมไปปฏิบัติหรือนำไปจัดภาย หลังการฝึกอบรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมที่กำหนด ผลการวิเคราะห์ ตามเกณฑ์การประเมินจากตารางที่ 28 ถึงตารางที่ 31 ปรากฏผลดังตารางที่ 32 และ ตารางที่ 33 ดังนี้

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ครูนำไปปฏิบัติภายหลังการฝึกอบรมจำแนกตามข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการสอน การสัมภาษณ์นักเรียนและการตอบแบบสอบถามของครู

ครูคนที่	การสังเกตการสอน		การสัมภาษณ์นักเรียน		การตอบแบบสอบถาม ฯ	
	(N = 27 กิจกรรม)		(N = 28 กิจกรรม)		(N = 33 กิจกรรม)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	13	48.14	23	82.14	33	100.00
2	8	29.62	21	75.00	33	100.00
3	9	33.33	22	78.57	33	100.00
4	11	40.74	23	82.14	33	100.00
5	14	51.85	24	85.71	33	100.00
6	13	48.14	21	75.00	31	93.93
7	16	59.25	26	96.85	32	96.96
8	12	44.44	24	85.71	30	90.90
9	12	44.44	23	82.14	27	81.81
10	11	40.74	23	82.14	32	96.96
11	5	18.51	17	60.71	25	75.75
12	5	18.51	18	64.28	25	75.75
13	11	40.74	24	85.71	27	81.81
14	11	40.74	24	85.71	29	87.87
15	10	37.03	23	82.14	33	100.00
16	13	48.42	22	78.57	31	93.93
17	9	33.33	20	71.42	33	100.00
18	7	25.29	24	85.71	33	100.00
19	12	44.44	23	82.14	32	96.96
20	13	48.14	26	92.85	32	96.96

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ครูคนที่	การสังเกตการสอน (N = 27 กิจกรรม)		การสัมภาษณ์นักเรียน (N = 28 กิจกรรม)		การตอบแบบสอบถาม (N = 33 กิจกรรม)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
21	10	37.03	23	82.14	32	96.96
22	9	33.33	23	82.14	31	93.93
23	9	33.33	24	85.71	33	100.00
24	12	44.44	23	82.14	30	90.00

จากตารางที่ 32 ในการสังเกตการสอนของครู 24 คนแต่ละคนสังเกต 4 ครั้งและระยะเวลาการสังเกตแต่ละครั้งห่างกัน 1 สัปดาห์พบว่า มีครูที่นำกิจกรรมไปปฏิบัติเกินร้อยละ 50 ของจำนวนกิจกรรมทั้งหมดเพียง 2 คนคือครูคนที่ 5 และคนที่ 7 โดยสามารถจัดกิจกรรมได้ถึงร้อยละ 51.85 และร้อยละ 59.25 ตามลำดับ นอกนั้นนำกิจกรรมต่าง ๆ ไปจัดหรือไปปฏิบัติต่ำกว่าร้อยละ 50 จนถึงต่ำสุดร้อยละ 18.51

จากการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 120 คน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจำนวน 24 คนพบว่า ครูส่วนใหญ่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เกินกว่าร้อยละ 70 ขึ้นไปถึง 22 คน ยกเว้นครูคนที่ 11 และคนที่ 12 ที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เพียงร้อยละ 60.71 และ 64.28 ตามลำดับ

ในส่วนการตอบแบบสอบถามของครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของตนภายหลังการฝึกอบรมพบว่า ครูทุกคนเห็นว่าตนเองได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่กำหนดได้สูงตั้งแต่ร้อยละ 75.75 ขึ้นไปจนถึงร้อยละ 100 ของจำนวนกิจกรรมทั้งหมด โดยมีครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนร้อยละ 75.75 เพียง 2 คนคือครูคนที่ 11 และคนที่ 12 นอกนั้นสามารถจัดกิจกรรมได้เกินร้อยละ 80 ขึ้นไป

จากตารางที่ 32 สรุปผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

ภายหลังการฝึกอบรมได้ตั้งปรากฏความตารางที่ 33

ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภายหลังการฝึกอบรม

ครูคนที่	จำนวน (N = 33 กิจกรรม)	ร้อยละ
1	28	84.84
2	26	78.78
3	27	81.81
4	28	84.84
5	29	87.87
6	26	78.78
7	31	93.93
8	29	87.87
9	27	81.81
10	27	81.81
11	21	63.63
12	21	63.63
13	29	87.87
14	29	87.87
15	28	84.84
16	27	81.81
17	25	75.75
18	29	87.87
19	28	84.84

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ครูคนที่	จำนวน (N = 33 กิจกรรม)	ร้อยละ
20	31	93.93
21	28	84.84
22	28	84.84
23	29	87.87
24	28	84.84

จากตารางที่ 33 จะเห็นว่า มีครูที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมที่กำหนดให้ถึง 19 คน โดยสามารถจัดกิจกรรมได้ตั้งแต่ 27 ถึง 31 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 81.81 ถึงร้อยละ 93.93 ของจำนวนกิจกรรมทั้งหมดซึ่งได้แก่ครู คนที่ 1 - 5, 7 - 10, 13 - 16 และ 18 - 24 ส่วนครูที่เหลือจำนวน 5 คน ได้แก่ครูคนที่ 2, 6, 11, 12 และ 17 จัดกิจกรรมได้ต่ำกว่าร้อยละ 80 คือจัด กิจกรรมได้ 21 ถึง 26 กิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 63.63 ถึงร้อยละ 78.78

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด (มีครูร้อยละ 80 จัดกิจกรรม ได้อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมทั้งหมด) จะมีครูที่จัดกิจกรรมได้ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 80 เพียง 19 คนคิดเป็นร้อยละ 79.16 ของจำนวนครูทั้งหมดซึ่งต่ำกว่า เกณฑ์การประเมินรวมที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 แต่เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของความ แตกต่างระหว่างร้อยละ 79.16 ซึ่งเป็นผลที่ประเมินได้กับร้อยละ 80 ที่เป็นเกณฑ์ การประเมินที่กำหนดแล้วได้ค่า $z = \pm 0.11$ น้อยกว่าค่า z ที่ระดับ .05 ซึ่งเท่ากับ ± 1.96 แสดงว่าค่าร้อยละ 79.16 ไม่แตกต่างจากค่าร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 ดังนั้นพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูภายหลังการฝึกอบรมหรือ การนำเอาความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามเกณฑ์การ ประเมินที่กำหนด

สรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาในเขตการศึกษา 8 อยู่ในระดับที่น่าพอใจเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูส่วนใหญ่ตั้งแคร์ร้อยละ 80 ขึ้นไปได้นำไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภายหลังการฝึกอบรมมีถึงร้อยละ 81.81 ของจำนวนกิจกรรมที่กำหนด ยกเว้นกิจกรรมการแสดงละคร สถานการณ์ การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรือสาธิตและกิจกรรมการไต่ถาม เป็นกิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่ไม่ได้นำไปปฏิบัติหรือนำไปใช้จัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 การประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือน

การประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือน มีเกณฑ์ในการประเมินคือ จะถือว่าครูมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจเมื่อมีครูไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีคุณธรรมข้อต่าง ๆ อย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนข้อคุณธรรมที่กำหนดให้

ในการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู ประเมินจากผลการวัดคุณธรรมของครูโดยใช้แบบวัดคุณธรรม (คป.1 และ คป.3) และการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมของครูตามแบบ คป.2 โดยมีเกณฑ์การประเมินเฉพาะเครื่องมือแต่ละชนิดและเกณฑ์การประเมินรวมเพื่อสรุปว่าครูมีคุณธรรมข้อนั้น ๆ หรือไม่ดังนี้

1. ผลจากการวัดคุณธรรมของครูโดยใช้แบบ คป.1

ความเกณฑ์ในการวัดคุณธรรมตามแบบ คป.1 ถ้าครูตอบได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อคุณธรรมตั้งแต่ 4.00 ขึ้นไปถือว่าครูมีคุณธรรมในข้อนั้น ๆ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

จากผลการวัดคุณธรรมของครูจำนวน 24 คนตามแบบ คป.1 ปรากฏผลดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของครูที่ไค้คะแนนเฉลี่ยของคุณธรรมข้อต่าง ๆ อยู่ใน
ระดับที่น่าพอใจ จากการใช้แบบวัดคุณธรรม (คป.1)

คุณธรรม	จำนวน (N = 24)	ร้อยละ
1. ความรับผิดชอบ	15	62.50
2. ความอดทนอดกลืน	15	62.50
3. ความขยันหมั่นเพียร	21	87.50
4. ความเสียสละและเมตตากรุณา	12	50.00
5. ความซื่อสัตย์และยุติธรรม	10	41.66
6. ความประหยัด	19	79.16
7. ความมีเหตุผล	16	66.66
8. ความมีระเบียบวินัย	12	50.00
9. ความเชื่อมั่นในตนเอง	13	54.16
10. ความมีมนุษยสัมพันธ์	15	62.50
11. ความสามัคคี	18	75.00
12. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	13	54.16

จากตารางที่ 34 จะเห็นว่าคุณธรรมที่มีครูจำนวนสูงสุดไค้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น่าพอใจไค้แก่ ความขยันหมั่นเพียร รองลงมาไค้แก่ ความประหยัดและความสามัคคี โดยไค้ค่าร้อยละของจำนวนครูไค้เป็น 87.50, 79.16 และ 75.00 ตามลำดับ ส่วนคุณธรรมที่เหลื้อมีจำนวนครูทั้งไค้ร้อยละ 50 ถึงร้อยละ 66.66 ไค้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ยกเว้นคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรมที่มีครูไค้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น่าพอใจเพียงร้อยละ 41.66 จากจำนวนครูทั้งหมด

2. ผลจากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมของครูโดยใช้แบบ คป.2

ความเกณฑ์ในการสัมภาษณ์นักเรียนตามแบบ คป.2 ถ้านักเรียนจำนวน 3 ใน 5 คนตอบว่าครูของคนมีพฤติกรรมที่แสดงควมมีคุณธรรมของครูในข้อใด ๆ จึงถือว่าครูมีคุณธรรมข้อนั้น ๆ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

จากผลการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 120 คนเกี่ยวกับคุณธรรมของครูจำนวน 24 คนตามแบบ คป.2 ปรากฏผลดังตารางที่ 35

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของครูที่มีพฤติกรรมคุณธรรมข้อต่าง ๆ อยู่ในระดับที่น่าพอใจจากการสัมภาษณ์นักเรียนตามแบบ คป.2

คุณธรรม	จำนวน (N = 24)	ร้อยละ
1. ความรับผิดชอบ	12	50.00
2. ความอดทนอดกลั้น	21	87.50
3. ความซื่อสัตย์สุจริต	21	87.50
4. ความเสียสละและเมตตากรุณา	24	100.00
5. ความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม	24	100.00
6. ความประหยัด	24	100.00
7. ความมีเหตุผล	24	100.00
8. ความมีระเบียบวินัย	24	100.00
9. ความเชื่อมั่นในตนเอง	22	91.66
10. ความมีมนุษยสัมพันธ์	24	100.00
11. ความสามัคคี	24	100.00
12. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	24	100.00

จากตารางที่ 35 จะเห็นว่าจากการสัมภาษณ์นักเรียน คุณธรรมส่วนใหญ่เป็นคุณธรรมที่มีจำนวนครูมากกว่าร้อยละ 80 คือตั้งแต่ร้อยละ 87.50 จนถึงสูงสุดร้อยละ

100 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ยกเว้นคุณธรรมความรับผิดชอบที่ครูมีพฤติกรรม
คุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจเพียงร้อยละ 50 ของจำนวนครูทั้งหมด

3. ผลจากการวัดคุณธรรมของครูโดยใช้แบบ คป.3

ความเกณฑ์ในการวัดคุณธรรมตามแบบ คป.3 ถ้าครูตอบได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละ
ข้อคุณธรรมตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปถือว่าครูมีคุณธรรมในข้อนั้น ๆ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

จากผลการวัดคุณธรรมของครูจำนวน 24 คนตามแบบ คป.3 ปรากฏผลดัง
ตารางที่ 36

ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของครูที่ได้คะแนนเฉลี่ยของคุณธรรมข้อต่าง ๆ อยู่ใน
ระดับที่น่าพอใจ จากการใช้แบบวัดคุณธรรม (คป.3)

คุณธรรม	จำนวน (N = 24)	ร้อยละ
1. ความรับผิดชอบ	19	79.16
2. ความมอดทนอดกลั้น	17	70.83
3. ความซื่อสัตย์สุจริต	19	79.16
4. ความเสียสละและเมตตาคุณ	23	95.83
5. ความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม	16	66.66
6. ความประหยัด	21	87.50
7. ความมีเหตุผล	20	83.33
8. ความมีระเบียบวินัย	18	75.50
9. ความเชื่อมั่นในตนเอง	19	79.16
10. ความมีมนุษยสัมพันธ์	22	91.66
11. ความสามัคคี	3	12.50
12. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	19	79.16

จากตารางที่ 36 จะเห็นว่าคุณธรรมที่มีครูจำนวนสูงสุดได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น่าพอใจได้แก่ ความเสียสละและเมตตากรุณา รองลงมาได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความประหยัดและความมีเหตุผล โดยได้ค่าร้อยละของจำนวนครูคิดเป็น 95.83, 91.66, 87.50 และ 83.33 ตามลำดับ ส่วนคุณธรรมที่เหลือจะมีจำนวนครูตั้งแต่ ร้อยละ 66.66 ถึงร้อยละ 79.16 ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ยกเว้นคุณธรรมความสามัคคี ที่ครูได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น่าพอใจเพียงร้อยละ 12.50 ของจำนวนครูทั้งหมด

เมื่อพิจารณาคำเกณฑ์การประเมินรวมเพื่อสรุปว่าคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจเมื่อครูมีคุณธรรมตามเกณฑ์ในแบบวัดคุณธรรม (คป.1 และ คป.3) และแบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมของครู (คป.2) อย่างน้อย 2 ใน 3 แบบ

จากการวิเคราะห์ผลจากแบบวัดคุณธรรม (คป.1 และ คป.3) และผลการสัมภาษณ์นักเรียน (คป.3) ปรากฏผลดังตารางที่ 37

ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละของครูที่มีคุณธรรมข้อต่าง ๆ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยสรุปจากการวิเคราะห์ค่าตอบจากแบบวัดคุณธรรม คป.1 คป.2 และ คป.3

คุณธรรม	จำนวน (N = 24)	ร้อยละ
1. ความรับผิดชอบ	16	66.66
2. ความอดทนอดกลั้น	21	87.50
3. ความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม	22	91.66
4. ความเสียสละและเมตตากรุณา	24	100.00
5. ความประหยัด	19	79.16
6. ความมีเหตุผล	24	100.00
7. ความมีระเบียบวินัย	20	83.33
9. ความเชื่อมั่นในตนเอง	20	83.33

ตารางที่ 37 (ต่อ)

คุณธรรม	จำนวน (N = 24)	ร้อยละ
10. ความมีมนุษยสัมพันธ์	23	95.83
11. ความสามัคคี	18	75.50
12. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	22	91.66

จากตารางที่ 37 จะเห็นว่าคุณธรรมที่มีครูจำนวนร้อยละสูงที่สุดถึงร้อยละ 100 มีอยู่ในระดับที่นำพอใจได้แก่ ความเสียสละและเมตตากรุณา ความประหยัคและความมีเหตุผล รองลงมาได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความขยันหมั่นเพียรและความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่วนคุณธรรมข้ออื่น ๆ มีจำนวนครูตั้งแต่ร้อยละ 75.50 จนถึงร้อยละ 83.33 มีอยู่ในระดับที่นำพอใจเรียงจากร้อยละมากไปหาน้อยดังนี้ ความอดทนอดกลั้น ความมีระเบียบวินัย ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรมและความสามัคคี ยกเว้นคุณธรรมความรับผิดชอบเป็นคุณธรรมที่ครูมีอยู่ในระดับที่นำพอใจเพียงร้อยละ 66.66 ของจำนวนครูทั้งหมด

จากเกณฑ์การประเมินที่กำหนดจะถือว่าครูมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมอยู่ในระดับที่นำพอใจเมื่อมีครูจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีคุณธรรมข้อต่าง ๆ อยู่ในระดับที่นำพอใจอย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนคุณธรรมที่กำหนด

ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 34 ถึงตารางที่ 37 ปรากฏผลทั้งตารางที่ 38 และตารางที่ 39 ดังนี้

ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของคุณธรรมที่ครูมีอยู่ในระดับที่น่าพอใจ จำแนกตาม
ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบวัดคุณธรรมของครูคือ คป.1 คป.2 และ คป.3

ครูคนที่	คป.1		คป.2		คป.3	
	จำนวน (N = 12)	ร้อยละ	จำนวน (N = 12)	ร้อยละ	จำนวน (N = 12)	ร้อยละ
1	8	66.66	12	100.00	9	75.00
2	8	66.66	11	91.66	11	91.66
3	10	83.33	10	83.33	9	75.00
4	9	75.00	12	100.00	8	66.66
5	8	66.66	12	100.00	7	58.33
6	5	41.66	11	91.66	7	58.33
7	2	16.66	12	100.00	6	50.00
8	3	25.00	11	91.66	7	58.33
9	11	91.66	12	100.00	9	75.00
10	2	16.66	11	91.66	8	66.66
11	9	75.00	12	100.00	12	100.00
12	6	50.00	11	91.66	10	83.33
13	9	75.00	11	91.66	8	66.66
14	9	75.00	11	91.66	8	66.66
15	11	91.66	9	75.00	11	91.66
16	10	83.33	11	91.66	10	83.33
17	11	91.66	12	100.00	9	75.00
18	8	66.66	10	83.33	9	75.00
19	7	58.33	12	100.00	8	66.66
20	8	66.66	12	100.00	9	75.00
21	10	83.33	10	83.33	10	83.33

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ครูคนที่	คป.1		คป.2		คป.3	
	จำนวน (N = 12)	ร้อยละ	จำนวน (N = 12)	ร้อยละ	จำนวน (N = 12)	ร้อยละ
22	6	50.00	11	91.66	10	83.33
23	11	91.66	11	91.66	11	91.66
24	8	66.66	11	91.66	9	75.00

จากตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่าในการวัดคุณธรรมของครูตามแบบ คป.1 มีครูที่มีคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปจนถึงร้อยละ 91.66 ของจำนวนคุณธรรมทั้งหมดเพียง 7 คนได้แก่ครูคนที่ 3, 9, 15, 16, 17, 21 และ 23 นอกนั้นเป็นครูที่มีคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจในระหว่างร้อยละต่ำสุด 16.66 จนถึงร้อยละ 75.00 ส่วนจากการวัดคุณธรรมครูตามแบบ คป.2 ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์นักเรียนจะเห็นว่าจำนวนครูที่มีคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปจนถึงร้อยละ 100 อยู่ที่ 23 คน ยกเว้นครูคนที่ 15 จะมีคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจเพียงร้อยละ 75.00 และจากการวัดคุณธรรมของครูตามแบบ คป.3 จะมีครูที่มีคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปจนถึงร้อยละ 100 อยู่ที่จำนวน 8 คนคือครูคนที่ 2, 11, 12, 15, 16, 21, 22 และ 23 นอกนั้นจะมีคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจในระหว่างร้อยละ 50 จนถึงร้อยละ 75 ของจำนวนคุณธรรมทั้งหมด

เมื่อวิเคราะห์ผลจากการวัดคุณธรรมของครูโดยแบบวัดคุณธรรม คป.1 คป.2 และ คป. 3 สรุปการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครู ปรากฏผลดังตารางที่ 39

ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละของคุณธรรมที่ครูมีอยู่ในระดับที่นำพอใจ

ครูคนที่	จำนวน (N = 12)	ร้อยละ
1	10	83.33
2	12	100.00
3	10	83.33
4	12	100.00
5	11	91.66
6	9	75.00
7	8	66.66
8	8	66.66
9	11	91.66
10	8	66.66
11	12	100.00
12	11	91.66
13	10	83.33
14	10	83.33
15	11	91.66
16	12	100.00
17	11	91.66
18	11	91.66
19	9	75.00
20	10	83.33
21	12	100.00
22	12	100.00
23	11	91.66
24	12	100.00

จากตารางที่ 39 จะเห็นว่าจำนวนครูที่มีคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจตั้งแต่ ร้อยละ 80 ของจำนวนคุณธรรมทั้งหมดมีจำนวน 19 คน ได้แก่ ครูคนที่ 1 - 5, 9, 11 - 18 และ 20 - 24 โดยมีร้อยละของคุณธรรมที่อยู่ในระดับที่น่าพอใจตั้งแต่ร้อยละ 83.33 จนถึงร้อยละ 100 ส่วนครูที่มีคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจต่ำกว่าร้อยละ 80 ได้แก่ ครูคนที่ 6, 7, 8, 10 และ 19 รวม 5 คน โดยไคร้อยละของคุณธรรมที่อยู่ในระดับที่น่าพอใจตั้งแต่ 66.66 จนถึงร้อยละ 75.00

เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด (มีครูไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีคุณธรรมอยู่ในระดับที่น่าพอใจอย่างน้อยร้อยละ 80 ของจำนวนคุณธรรมที่กำหนด) จะมีครูที่มีคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินย่อย 19 คน คิดเป็นร้อยละ 79.16 ของจำนวนครูทั้งหมดซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ แต่เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างร้อยละ 79.16 ซึ่งเป็นผลที่ประเมินได้กับร้อยละ 80 ที่เป็นเกณฑ์การประเมินที่กำหนดแล้ว ได้ค่า $z = \pm 0.11$ น้อยกว่าค่า z ที่ระดับ .05 ซึ่งเท่ากับ ± 1.96 แสดงว่าค่าร้อยละ 79.16 ไม่แตกต่างจากค่าร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูภายหลังการฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

สรุปได้ว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูประถมศึกษาในเขตการศึกษา 8 อยู่ในระดับที่น่าพอใจเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และคุณธรรมที่ครูประถมศึกษาในเขตการศึกษา 8 มีอยู่ในระดับที่น่าพอใจมากได้แก่ ความเสียสละและเมตตา กรุณา ความประหยัด ความมีเหตุผลและความมีมนุษยสัมพันธ์ รองลงมาได้แก่ ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่วนคุณธรรมที่ครูมีอยู่ในระดับที่น่าพอใจน้อยได้แก่ ความรับผิดชอบ

ตอนที่ 5 การศึกษาพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านคุณธรรมของครูภายหลังการฝึกอบรม 5 เดือน

การศึกษาพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านคุณธรรมของครูภายหลังการฝึกอบรมผ่านไปแล้ว 5 เดือนเป็นการศึกษาที่ผู้วิจัยเข้าไปปฏิบัติงานวิจัยภาคสนามร่วมกับตัวอย่างประชากรในโรงเรียนเป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียนโดยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2529 ถึงเดือนมีนาคม 2530 ใช้วิธีการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเก็บรวบรวมข้อมูล

สภาพทั่วไปของโรงเรียนตัวอย่างประชากร เป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนจำนวน 280 คน ครู 14 คน เป็นผู้บริหาร 1 คน ครูชาย 6 คนและครูหญิง 7 คนส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไปและในโรงเรียนมีนักร 1 คน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นเต็กเล็กจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวนห้องเรียนทั้งสิ้น 9 ห้อง แบ่งเป็นชั้นเต็กเล็กถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นละ 1 ห้องเรียนและเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นละ 2 ห้องเรียน โดยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จัดแบ่งห้องเรียนตามกลุ่มนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาภาษาอังกฤษและวิชางานเกษตรเป็นวิชาเลือก ลักษณะโรงเรียนประกอบด้วยอาคารเรียน 3 หลังและอาคารประกอบอื่น ๆ อีก 2 หลัง มีเนื้อที่ประมาณ 12 ไร่ มีถนนสายเชียงใหม่ - เชียงรายสายใหม่ตัดผ่านเนื้อที่ทำให้บริเวณของโรงเรียนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน เนื้อที่ทั้งหมดแบ่งเป็นที่ตั้งของอาคารเรียน อาคารประกอบ บ้านพักครู 1 หลัง บ้านพักภารโรง 1 หลัง และเป็นสนามฟุตบอล สนามตะกร้อ บ่อเลี้ยงปลา 3 บ่อ และที่ฝึกหัดการทำงานเกษตรของนักเรียน

การจัดการเรียนการสอนชั้นเต็กเล็กถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครูประจำชั้นจะสอนประจำทุกวิชา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครูประจำชั้นและครูพิเศษสอนประจำวิชา มีกิจกรรมพิเศษคือ โครงการออมทรัพย์ของนักเรียน โครงการประมงโรงเรียนและโครงการอาหารกลางวัน การกำหนดตารางเวลากิจกรรมประจำวันของโรงเรียนมีดังนี้ 8.30 - 9.00 น. เข้าแถวเคารพธงชาติและทำกิจกรรมก่อนเข้าเรียน 9.00 - 10.45 น. เรียนตามตารางเรียนภาคเช้า 10.45 - 11.00 น. หยุดให้นักเรียนพักทำธุระส่วนตัว 11.00 - 12.00 น. เรียนตามตารางเรียนภาคเช้าต่อ

12.00 - 13.00 น. หอพักมารับประทานอาหารกลางวัน 13.00 - 16.00 น. เรียน
 ตามตารางเรียนภาคบ่าย เฉพาะเวลา 15.00 - 16.00 น. ชั้นเล็กเล็กจนถึงชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 4 ทำกิจกรรมพิเศษตามที่ครูประจำชั้นเห็นสมควร ส่วนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 5 และ 6 เรียนตามตารางเรียน 16.00 น. เข้าแถวหน้าเสาธงทำกิจกรรมก่อน
 เลิกเรียน

จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล
 ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า ในการจัดการเรียนการสอน
 ครูยังขาดการเตรียมการสอนล่วงหน้าไม่ว่าจะเป็นการเตรียมการสอนในระยะยาวก่อนเปิด
 ภาคเรียนหรือการเตรียมการสอนระยะสั้นก่อนการสอนประจำวัน การสอนของครูส่วนใหญ่
 เป็นไปในลักษณะยึดแบบเรียนหรือหนังสือเรียนเป็นหลักไม่มีบันทึกการสอนหรือการเตรียม
 การสอนล่วงหน้า มีครูส่วนน้อยเท่านั้นที่มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าโดยมีบันทึกการสอน
 เป็นบางคนและมีการดูแลการสอน คู่มือครูก่อนการสอนในตอนเช้าเมื่อมาถึงโรงเรียนหรือ
 ก่อนที่จะถึงชั่วโมงสอนเพียง 5 - 10 นาที วิธีสอนหรือกิจกรรมที่ครูใช้ในการสอนส่วนใหญ่
 ให้ความสำคัญบรรยาย การอธิบายหรือการอภิปรายในลักษณะของการตั้งคำถามและตอบ
 แล้วจึงให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากจะเป็นการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดทำ
 บทเรียนที่มีกำหนดในหนังสือเรียนหรือแบบฝึกที่เป็นรูปเล่มโคจรสมบูรณ์ นอกจากนี้ในขณะทำ
 การสอนยังพบว่าครูจะออกนอกห้องเรียนบ่อยครั้งโดยเฉพาะเมื่อมอบหมายงานให้นักเรียนทำ
 แล้วครูส่วนใหญ่จะออกมานั่งนอกห้องเรียนเพื่อทำงานอื่น ๆ ทั้งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน
 การสอนและที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ไม่ได้ดูแลเอาใจใส่นักเรียนขณะทำงานอย่าง
 ใกล้ชิดและในการเข้าสอนในแต่ละชั่วโมงพบว่าครูส่วนใหญ่เข้าสอนไม่ตรงเวลาคือมักจะเข้า
 สอนช้าและออกจากห้องสอนเร็วทำให้สอนได้ไม่เต็มเวลาที่กำหนด สำหรับการตรวจผลงาน
 ของนักเรียนพบว่า ครูบางคนไม่ได้ตรวจผลงานนักเรียนด้วยตนเองมักจะให้นักเรียนตรวจ
 งานด้วยตนเองโดยครูเป็นคนเฉลยให้บนกระดานหรือเฉลยด้วยปากเปล่า หรือมอบหมายให้
 นักเรียนที่เรียนเก่งที่ได้รับการตรวจจากครูเป็นผู้ตรวจให้เพื่อนนักเรียนต่อ ๆ ไป ซึ่งการ
 ตรวจงานในลักษณะนี้พบทั้งจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนี้
 นั้นยังพบว่า การตรวจผลงานของครูมักจะล่าช้าไม่ละเอียดรอบคอบเท่าที่ควร

ส่วนในเรื่องของการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนพบว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้ปฏิบัติตามแนวการวัดผลประเมินผลของหลักสูตร การวัดผลการเรียนก่อนเรียนจะเป็นไปในลักษณะการตั้งคำถามถามนักเรียน ไม่พบว่ามีการใช้แบบทดสอบแต่อย่างใด การวัดผลตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมพบว่าครูบางคนไม่ได้ทำการวัดผลประเมินผลอย่างแท้จริงแต่มีการประเมินผลให้นักเรียนผ่านจุดประสงค์นั้น ๆ การวัดผลประเมินผลของครูเน้นการให้คะแนนในเชิงสัมฤทธิ์ผลของการเรียนมากกว่าการปฏิบัติที่ถูกต้องตามขั้นตอนในการทำงานของนักเรียนโดยเฉพาะในวิชาที่ต้องอาศัยทักษะในการปฏิบัติงาน และพบว่าครูบางคนไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบวิธีวัดผลที่ถูกต้องคือมองไม่เห็นความสำคัญในระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผล การปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลและหลักฐานการประเมินต่าง ๆ ครูจะยึดความสะดวกสบายมากกว่าความถูกต้องและเป็นจริงโดยครูจะให้ความสำคัญกับการให้คะแนนนักเรียนที่ควรนำไปเปรียบเทียบกับคุณภาพของนักเรียนเมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่น ๆ ดังนั้นการให้คะแนนเพื่อประเมินผลการเรียนการสอนปลายภาคเรียนหรือการทดสอบระหว่างเรียนของครูบางคนจะเป็นไปในลักษณะที่เรียกกันทั่วไปว่าการยกเมฆ ทำให้นักเรียนบางคนเห็นว่าการทดสอบของครูไม่มีความหมายใดหรือนักเรียนบางส่วนเห็นว่าครูไม่ยุติธรรมในเรื่องของการให้คะแนนเป็นต้น

นอกจากนั้นในการสอนนักเรียนยังพบว่าครูส่วนใหญ่จะใช้ภาษาถิ่นในการเรียนการสอนเป็นประจำ จากการสังเกตจึงพบว่านักเรียนส่วนใหญ่จะไม่มี ความเชื่อมั่นในเรื่องการใช้ภาษากลางมักจะใช้ภาษากลางไม่ค่อยถูกต้องหรือมีทักษะในการใช้ภาษากลางเท่าที่ควรจะเป็น

เมื่อพิจารณาถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามที่หลักสูตรการฝึกอบรมครูตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาที่กำหนดนั้นพบว่า ครูในโรงเรียนได้มีการนำกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมทั้งหมดที่กำหนดมาจัด ในอัตราความถี่ของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ กันตั้งแต่การจัดเป็นประจำทุกวันหรือทุกครั้งที่สอนและการจัดเพียงครั้งเดียวใน 1 ภาคเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุดได้แก่ การบรรยายอธิบาย การอภิปรายในลักษณะการตั้งคำถามถามตอบ รองลงมาได้แก่ การใช้สื่อการเรียนการสอน (ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นรูปภาพและแผนภูมิ) และการใช้เพลงประกอบการสอน ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูไม่จัดหรือนำไปปฏิบัติเลยได้แก่

กิจกรรมการโต้วาที การใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ การสอนซ่อมเสริม สถานการณ์จำลองและการให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด อย่างไรก็ตามจากการสังเกตจะพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูจะขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะของครูเป็นสำคัญคือพบว่า ครูบางคนมีความสนใจกระตือรือร้นที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายแบบในการจัดการเรียนการสอนในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบโดยพยายามจัดทำเท่าที่โอกาสจะอำนวยให้ แต่ครูบางคนจะยึดวิธีการสอนแบบบรรยายอธิบายเพียงวิธีเดียวเป็นต้น ดังนั้นในการนำกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้มากกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนกิจกรรมที่กำหนดทั้งนี้กล่าวข้างต้นนั้นไม่ได้หมายความว่าครูทุกคนได้นำเอากิจกรรมเหล่านั้นไปใช้ อย่างไรก็ตามจากการสังเกตจะพบว่าการจัดกิจกรรมบางกิจกรรมจะขึ้นอยู่กับเนื้อหาและโอกาสในชั้นเวลาด้วยเช่น กิจกรรมการเขียนวิทยานิพนธ์บรรยายหรือสาธิตจะพบว่าในภาคเรียนที่ 3 โรงเรียนตัวอย่างประชานี้สามารถจัดกิจกรรมเขียนวิทยานิพนธ์บรรยายหรือสาธิตให้นักเรียนได้ถึง 3 ครั้งซึ่งเป็นการจัดให้แก่ักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยการจัดใน 1 ครั้งเป็นไปตามเนื้อหาตามแผนการสอนและอีก 2 ครั้งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชนและรัฐบาลซึ่งมีกิจกรรมที่ต้องร่วมมือกับโรงเรียน

สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนพบว่า ครูได้ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ครบทุกกิจกรรมคือ การศึกษาหลักสูตรและแผนการสอน (จะพบเฉพาะการศึกษาแผนการสอนหรือคู่มือครู) การจัดป้ายนิเทศตรงตามเนื้อหาที่สอน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การให้คำปรึกษานักเรียนทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว การสร้างและใช้เครื่องมือในการวัดผลประเมินผลด้วยตนเองและการประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวจะพบว่าคนบางคนเท่านั้นที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวได้ครบและมีบางคนที่สามารถปฏิบัติได้ในบางกิจกรรมและในการปฏิบัตินั้น ๆ ครูส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติบ่อยครั้งเท่าที่ควรจะเป็น เช่นกิจกรรมการจัดป้ายนิเทศตรงตามเนื้อหาที่สอน การประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของนักเรียนหรือการสร้างและใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลด้วยตนเองซึ่งจะพบว่าครูจะสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลปลายภาคหรือปลายปีสำหรับเครื่องมือวัดผลจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมครูจะใช้เครื่องมือ (แบบทดสอบ) ของบริษัทหรือสำนักพิมพ์เอกชนมากกว่าการสร้างขึ้นด้วยตนเองโดยครูอ้างว่าตนเองไม่มีเวลาในการสร้างเครื่องมือเหล่านี้

2. พฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูประถมศึกษา เมื่อพิจารณาพฤติกรรมที่ครูแสดงออกและเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีคุณธรรมของครูที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 12 ข้อ พบว่า พฤติกรรมของครูที่ปรากฏนอกเหนือไปจากพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถแสดงถึงความมีคุณธรรมของครูท่านหนึ่งแล้ว พฤติกรรมของครูที่ปรากฏทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนโดยการแสดงออกต่อบุคลากรในโรงเรียน คือ นักเรียน เพื่อนครูหรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น พฤติกรรมด้านคุณธรรมที่พบบ่อยครั้งที่สุดหรือพบเป็นประจำโดยเป็นพฤติกรรมที่น่าพอใจ ซึ่งหมายถึงเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกในทางบวก คือให้เกิดความพึงพอใจแก่นักเรียนและเพื่อนครูหรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พฤติกรรมด้านคุณธรรมของความมีมนุษยสัมพันธ์ ความประหยัดและความเสียสละ และเมตตากรุณา รองลงมาได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และความมีเหตุผล ส่วนพฤติกรรมด้านคุณธรรมที่พบบ่อยครั้งหรือเกือบเป็นประจำและเป็นพฤติกรรมที่ไม่น่าพอใจนัก หมายถึงเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกในทางลบก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจแก่นักเรียนและเพื่อนครูหรือบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นครูตามที่สังคมคาดหวังไว้นั้น ได้แก่ พฤติกรรมด้านคุณธรรมในค่านความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียรและความมีระเบียบวินัย

สำหรับพฤติกรรมด้านคุณธรรมอื่น ๆ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม ความอดทนอดกลั้นและความสามัคคี จากการสังเกตพฤติกรรมของครูพบว่า พฤติกรรมที่ครูแสดงออกและมีความเกี่ยวข้องกับคุณธรรมทั้ง 3 ประการนั้นเป็นพฤติกรรมที่สังเกตพบทั้งทางบวกและทางลบ แต่เกิดขึ้นไม่บ่อยครั้งหรือเป็นประจำ ใน 1 ภาคเรียน ผู้วิจัยสังเกตพบพฤติกรรมดังกล่าวจากครูเพียง 3 - 4 คนที่แสดงออกเพียง 1 - 2 ครั้งเท่านั้นและจากการสังเกตยังพบว่าพฤติกรรมดังกล่าวยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์อื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอีกด้วย เช่น การต้องทำงานร่วมกันเพื่อแสดงออกถึงความสามัคคีเป็นต้น

ตัวอย่างของพฤติกรรมที่ครูแสดงออกและเป็นพฤติกรรมที่น่าพอใจของคุณธรรม ข้อต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมความมีมนุษยสัมพันธ์ พบว่าครูทุกคนจะแสดงความสนิทสนมกับนักเรียนด้วยการให้ความสนใจ สนทนาพูดคุยและทักทายกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอว่าจะป็นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน จนสังเกตได้ว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการแสดงพฤติกรรมดังกล่าวของครูมาก ส่วนในค่านความเสียสละและเมตตากรุณาจะพบว่า

ครูทุกคนได้เสียสละเงินเดือนส่วนตัวเป็นประจำทุกเดือนเพื่อนำมาช่วยโรงเรียนออกเป็นค่าใช้จ่ายในการให้บริการแก่นักเรียน เช่น การบริการน้ำดื่มน้ำใช้ การใช้แสงสว่างในห้องเรียน นอกจากนั้นเมื่อถึงวันสำคัญ ๆ หรือโอกาสสำคัญต่าง ๆ ครูส่วนใหญ่ได้เสียสละเงินส่วนตัวเพื่อทำกิจกรรมให้นักเรียนเป็นต้นว่าการเลี้ยงอาหารกลางวันเป็นประจำและการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาค้นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพของนักเรียนหรือปัญหาค้นครอบครัว ฯลฯ พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีเมตตากรุณาต่อนักเรียนทั้งสิ้น สำหรับพฤติกรรมด้านความประหยัดซึ่งเป็นการแสดงพฤติกรรมที่น่าพอใจอีกประการหนึ่งนั้น จากการสังเกตพบว่าครูส่วนใหญ่จะมีความประหยัดในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการอุปโภคบริโภค เช่น พบว่าครูส่วนใหญ่จะนำห่อข้าวมารับประทานอาหารกลางวันที่โรงเรียน บางคนที่มีบ้านใกล้โรงเรียนก็จะกลับไปรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านเป็นประจำ นอกจากนั้นในเรื่องการใช้วัสดุต่าง ๆ ในการเรียนการสอนครูส่วนใหญ่จะคำนึงถึงความประหยัดเป็นสำคัญและยังได้ปลูกฝังให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญของการประหยัดเป็นต้นว่าการหัดให้นักเรียนออมทรัพย์เป็นประจำด้วยการร่วมในกิจกรรมการออมทรัพย์ การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนอย่างประหยัด เป็นต้น

สำหรับตัวอย่างพฤติกรรมด้านคุณธรรมที่เป็นพฤติกรรมไม่น่าพอใจของคุณธรรมข้อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในคันความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบและความขยันหมั่นเพียรนั้น พฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนที่ได้กล่าวไปแล้ว บางพฤติกรรมก็จัดได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่น่าพอใจ เช่น การออกนอกห้องในขณะที่สอนบ่อย ๆ หรือการไม่ค่อยดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนขณะทำงาน การไม่เตรียมการเรียนการสอนล่วงหน้า การใช้วิธีการสอนแต่เพียงวิธีเดียว การเข้าสอนไม่ตรงเวลา การไม่ตรวจงานนักเรียนให้ทันเวลาเป็นต้น นอกจากพฤติกรรมดังกล่าวยังพบพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ครูแสดงออกหรือปฏิบัติเป็นประจำ เช่น การมาโรงเรียนสายเป็นประจำ การไม่มาปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมออย่างเคร่งครัด เช่น การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะของครูเวรประจำวัน การทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่เสร็จตามกำหนด การไม่ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน เช่น การออกนอกบริเวณโรงเรียนบ่อยครั้งโดยไม่แจ้งให้ผู้บริหารทราบก่อน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการแสดงพฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูที่ปรากฏยังขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและสถานการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยเป็นสำคัญ

ข้อค้นพบเพิ่มเติม

จากการสังเกตพฤติกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านคุณธรรมของครู โดยการปฏิบัติงานร่วมกับตัวอย่างประชากรเป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียนได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจและมีส่วนเกี่ยวข้องกับจัดการเรียนการสอนสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนบางอย่างทั้งคุณลักษณะส่วนตัวและการแสดงออกมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของครูในโรงเรียน เช่นพบว่า ผู้บริหารที่มีลักษณะการปฏิบัติคนไม่เป็นไปตามนโยบายที่ตนเองกำหนดจะไม่สามารถควบคุมครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามนโยบายของตนเองได้ ผู้บริหารที่ไม่สามารถทำการสอนในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบได้ครบถ้วนและถูกต้องตามกระบวนการสอนของหลักสูตรทั้งวิธีสอนและการวัดผลประเมินผลให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครูในโรงเรียนได้ จะส่งผลให้ครูถือเอาพฤติกรรมทางลบของผู้บริหารมาเป็นข้ออ้างในการปฏิบัติการสอนของตนและทำให้ครูขาดความศรัทธาในตัวผู้บริหารมากขึ้น นอกจากนี้ผู้บริหารที่ขาดการนิเทศเอาใจใส่ต่องานวิชาการ สนใจในงานด้านอื่นมากกว่าจะไม่สามารถควบคุมการจัดการเรียนการสอนของครูได้ ทำให้ขาดการร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านวิชาการและการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยเฉพาะงานด้านวิชาการซึ่งเป็นงานสำคัญของโรงเรียนจึงขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควรจะเป็น เมื่อเกิดปัญหาขึ้นผู้บริหารก็ไม่สามารถแก้ไขได้ หรือการที่ผู้บริหารไม่อยู่ในโรงเรียนบ่อยครั้ง ทำให้ครูเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนเช่น สอนไม่ครบชั่วโมงที่กำหนด ออกจากห้องสอนก่อนเวลาหรือออกนอกบริเวณโรงเรียนเพื่อไปทำธุระส่วนตัวบ่อยครั้ง เป็นต้น

2. พฤติกรรมของครูบางอย่างมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน เช่นพบว่า ครูที่มีพฤติกรรมจริงจังต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างสม่ำเสมอเกี่ยวข้องกับนักเรียนนักเรียนก็จะอยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์การปฏิบัติงานนั้น ๆ ได้ดี ในขณะที่ครูคนใดขาดความจริงใจในการปฏิบัติงานนั้น ๆ หรือปฏิบัติงานนั้น ๆ ในลักษณะทำบ้างไม่ทำบ้างนักเรียนก็จะไม่อยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ของการปฏิบัติงานนั้น ๆ เช่นกัน หรือการที่ครูใช้ภาษาดีในการสอนและตลอดเวลาในโรงเรียนก็ทำให้นักเรียนขาดความเชื่อมั่นในการพูดหรือใช้ภาษากลาง

3. เวลาเรียนของนักเรียนไม่ครบตามที่หลักสูตรกำหนด การที่เวลาเรียนของนักเรียนไม่ครบตามหลักสูตรนี้ไม่ได้เป็นการขาดเรียนของนักเรียนแต่มาจากการขาดหายของเวลาที่ครูทำการสอน เช่นพบว่า ครูเข้าสอนไม่ตรงเวลา เข้าสอนช้า ปฏิบัติการสอนไม่ครบ

ตามเวลาในแต่ละชั่วโมง การปล่อยนักเรียนเล็กก่อนเวลา การไม่ตรงเวลาในการจัดกิจกรรมตอนเช้าของโรงเรียนซึ่งเกิดความล่าช้าเลยเวลาของตารางเรียนเป็นประจำ และการขาดการวางแผนในเรื่องกำหนดเวลาของการทำงานกิจกรรมพิเศษของครูโดยพบว่า เมื่อต้องจัดกิจกรรมพิเศษ ครูจะใช้เวลาเตรียมงานที่คนได้รับมอบหมายในเวลาเรียน ทำให้นักเรียนไม่ได้เรียนตลอดวัน กิจกรรมพิเศษบางกิจกรรมส่งผลให้นักเรียนไม่ได้เรียนเป็นเวลาหลายวันติดต่อกันหรือหากได้เรียนบ้างกิจกรรมการเรียนก็ไม่เต็มรูปแบบมักจะเป็นการมอบหมายงานให้ทำในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้นและครูไม่ได้ทำการสอนชดเชยให้ จากสภาพดังกล่าวทำให้เวลาเรียนของนักเรียนไม่ครบ การเรียนไม่เป็นที่หลักสูตรกำหนดจึงทำให้เกิดการเรียนการสอนแบบเร่งสอนเนื้อหาล้วน ๆ เมื่อเห็นว่าจะสอนไม่ทันกิจกรรมต่าง ๆ จึงไม่ได้ทำตามที่แผนการสอนกำหนด

4. การประเมินคุณภาพโรงเรียนระดับอำเภอและระดับจังหวัดทั้งการประเมินระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนหรือปลายปี มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสอนของครู และเกิดการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบวิธี

จากการสังเกตพบว่า เมื่อมีการออกประเมินคุณภาพโรงเรียนโดยกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และแบบทดสอบวัดคุณภาพด้านอื่น ๆ ของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการออกประเมินเมื่อครุทราบเวลาของการประเมินครูจะหันมาให้ความสนใจสอนในวิชาที่ต้องทำการประเมินมากกว่าวิชาอื่น ๆ บางครั้งจะตัดการสอนวิชาที่เห็นว่าไม่จำเป็นออกไป การสอนจะเน้นเหมือนกับการบอข้อสอบและเมื่อมีการประเมินผลปลายปีหรือปลายภาคของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นอื่น ๆ โดยข้อสอบของกลุ่มโรงเรียนหรือของจังหวัดและการประเมินครั้งนี้จะถือผลของการสอบเป็นการจัดอันดับคุณภาพของโรงเรียนแล้วจะพบว่าผลการวัดผลประเมินผลจะไม่เป็นไปตามระเบียบวิธี เช่น มีการแนะหรือสอนข้อสอบ การให้คะแนนโดยไม่มีการสอนอย่างแท้จริง การปล่อยให้นักเรียนสอบโดยลำพัง ขาดการจัดระบบการสอบที่ดี ทำให้ผลการทดสอบที่ได้ไม่สามารถเป็นข้อมูลที่แปลผลได้ตรงกับความเป็นจริง ความคลาดเคลื่อนในเรื่องของคุณภาพนักเรียนจึงเกิดขึ้นได้และจะเป็นปัญหาทางการศึกษาต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ

5. การที่โรงเรียนมีบุคลากรที่เตรียมย้ายตนเองเพื่อไปรับตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนอื่นหรือมีบุคลากรที่ย้ายมาจากโรงเรียนอื่นด้วยสาเหตุเช่น เป็นผู้บริหารที่ถูกปลดตำแหน่ง เป็นครูที่ย้ายเพราะมีปัญหาส่วนตัวหรือปัญหากับเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนเดิม บุคลากรดังกล่าวมักจะก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงานทั้งด้านการเรียนการสอนและด้านอื่น ๆ ถ้าผู้บริหารไม่สามารถควบคุมได้ด้วยสาเหตุใด ๆ ก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นเช่น การไม่ปฏิบัติตามการสอนในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบเท่าที่ควร การไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน เป็นต้น

6. รูปแบบการนิเทศของศึกษานิเทศก์ระดับอำเภอ ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของครูในโรงเรียน โดยพบว่าการนิเทศของศึกษานิเทศก์อยู่ในลักษณะการเยี่ยมชมโรงเรียนและห้องเรียนโดยทั่ว ๆ ไปในเวลาที่จำกัดและรีบเร่ง ขาดการนิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอน การนิเทศไม่ได้เป็นไปตามความคาดหวังของครูที่ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอนหรือการบริการด้านความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและการสอน ทำให้ครูเกิดทัศนคติไม่ดีต่อการนิเทศ นอกจากนี้ยังพบว่าครูขาดศรัทธาไม่มีความเชื่อถือต่อศึกษานิเทศก์โดยเฉพาะศึกษานิเทศก์ที่เลื่อนตำแหน่งมาจากครูที่ครูโดยทั่วไปรู้ประวัติการทำงานมาก่อนเพราะเป็นครูในห้องดินเดียวกันจึงเป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้การนิเทศไม่ได้ผลเท่าที่ควร

7. รูปแบบการนิเทศของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและวิชาการกลุ่มโรงเรียนส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนครูน้อยและครูในโรงเรียนไปร่วมเป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนทั้งโดยตำแหน่งและจากการเลือกตั้งมากตั้งแต่ 4 - 5 คนขึ้นไป เมื่อมีการนิเทศครั้งหนึ่ง ๆ ที่ใช้เวลาในเทศกิตต่อกัน 3 - 4 วัน จึงทำให้นักเรียนในโรงเรียนนั้น ๆ ไม่ได้เรียนเต็มที่เพราะกำลังครูที่เหลืออยู่ในโรงเรียนไม่เพียงพอกับการสอนแทน หรือถ้ามีการสอนแทนก็ไม่เต็มรูปแบบที่ครูประจำวิชาเคยสอน นอกจากนั้นการที่โรงเรียนขนาดเล็กมีครูที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มมากเมื่อกลุ่มโรงเรียนมีกิจกรรมบ่อยครั้งและมีการประชุมบ่อย ๆ ก็เกิดผลกระทบต่อปัญหาทางการเรียนการสอนของโรงเรียนเช่นกัน

8. ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับลักษณะของวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเช่นพบว่า ครูที่มองเห็นว่าวิชาคณิตศาสตร์นั้นสอนง่าย

อธิบายแล้วสามารถปล่อยให้เด็กเรียนทำงานเองโดยลำพังได้ ก็จะปฏิบัติการสอนตามที่ตนเข้าใจหรือคิดว่าการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตต้องอาศัยการพูดมาก ๆ (การบรรยายหรืออธิบาย) เหล่านี้ครูก็จะทำการสอนในลักษณะดังกล่าวไม่เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

9. ครูที่มีปัญหาส่วนตัวไม่ว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพ ปัญหาครอบครัว ปัญหาหนี้สิน หรือปัญหาใด ๆ รวมทั้งการขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและการขาดสวัสดิการค้ำที่อยู่อาศัยสำหรับครูที่ไม่ใช่คนในท้องถิ่น ปัญหาเหล่านี้ทำให้ครูหย่อนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองก่อให้เกิดปัญหากับเพื่อนร่วมงานและโรงเรียน เช่นพบว่า ครูที่ไม่ใช่คนในท้องถิ่นและไม่มีบ้านพักครูอาศัยอยู่ตึกในที่ห่างไกลจากโรงเรียนมักจะมาโรงเรียนสายและกลับจากโรงเรียนก่อนเวลาเสมอโดยอ้างปัญหาความไม่สะดวกในเรื่องการเดินทางและความปลอดภัยหรือบางครั้งครูที่ไม่ใช่คนในท้องถิ่นมีความต้องการกลับไปเยี่ยมบ้านของตนเองในต่างอำเภอหรือต่างจังหวัดในวันเสาร์อาทิตย์มักจะออกเดินทางกลับในเย็นวันศุกร์ โดยออกจากโรงเรียนก่อนเวลาเสมอเป็นต้น หรือการที่ครูบางคนมีภาระหนี้สินมักจะแบ่งเวลาในการทำงานไปใช้ในการทำภาระกิจเกี่ยวกับหนี้สินไม่ว่าจะเป็นเวลาที่ว่างจากการปฏิบัติหน้าที่สอนหรือในเวลาสอนก็ตามทำให้ขาดความสนใจและเอาใจใส่ในงานที่สอนหรืองานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบอยู่ได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร

10. โรงเรียนประถมศึกษายังประสบกับปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการสอนบางวิชา ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามที่หลักสูตรต้องการทั้งที่มีการใช้หลักสูตรมาจนครบทุกชั้นเรียนแล้ว ปัญหาดังกล่าวนี้อาจไม่ได้รับการแก้ไขหรือขาดความสนใจในการแก้ปัญหาจากผู้บริหารโรงเรียนซึ่งสืบเนื่องมาจากหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียนยังขาดความสนใจงานด้านวิชาการน้อยกว่าที่ควรจะเป็นและหน่วยงานที่รับผิดชอบยังขาดการย้าและทบทวนความเข้าใจของครูต่อการจัดการสอนในแต่ละกลุ่มประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ

จากข้อค้นพบดังกล่าวมีทั้งข้อค้นพบที่อาจเป็นปัญหามาก่อนแต่ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขหรือเป็นข้อค้นพบใหม่ที่อาจมีการค้นพบมาแล้วแต่ไม่ได้รับการกล่าวถึงและอาจมีข้อจำกัดในการค้นพบก็ได้ อย่างไรก็ตามข้อค้นพบดังกล่าวนี้ นับเป็นสิ่งที่น่าสนใจและอาจมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของการประถมศึกษาได้เช่นกัน

ตอนที่ 6 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
ภายหลังการฝึกอบรม 4 เดือน

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 80 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 40 และตารางที่ 41 ดังนี้

ตารางที่ 40 ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในระดับต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับความพึงพอใจ (N = 80)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พึงพอใจ
1. สันทนาการเช้า	50.00	47.50	2.50	-
2. เล่าข่าวและเหตุการณ์	48.75	37.50	11.25	2.50
3. เตรียมความพร้อมนักเรียน	65.00	26.25	7.50	1.25
4. นำเข้าสู่บทเรียน	68.75	26.25	5.00	-
5. เล่าเรื่องเล่านิทานเล่าเหตุการณ์	72.50	17.50	8.75	1.25
6. ใช้สื่อประกอบการสอน	61.25	33.75	5.00	-
7. ใช้เพลงประกอบการสอน	66.25	22.50	10.00	1.25
8. ใช้เกมประกอบการสอน	65.00	23.75	10.00	1.25
9. สำนึก	57.50	33.75	8.75	-
10. ทดลอง	58.75	28.75	11.25	1.25
11. แสดงบทบาทสมมุติ	43.75	47.50	8.75	-
12. สถานการณ์จำลอง	46.25	35.00	17.50	1.25
13. แสดงละคร	48.75	33.75	11.25	6.25
14. กรณีตัวอย่าง	45.00	35.00	17.50	2.50
15. บรรยาย อธิบาย	37.50	42.50	16.25	3.75

ตารางที่ 40 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับความพึงพอใจ (N = 80)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พึงพอใจ
16. อภิปราย	61.25	32.50	6.25	-
17. โควาที (N = 60)	48.35	28.33	13.33	10.00
18. ใช้การทำงานกลุ่มในการสอน	60.00	27.50	11.25	7.50
19. เชิญวิทยากรมาบรรยายและ สาธิต (N = 70)	65.71	27.14	7.14	1.42
20. ค้นหาหาความรู้จากห้องสมุด	58.75	32.50	8.75	-
21. ใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	77.50	16.25	6.25	-
22. ใช้การเสริมแรงนักเรียน	77.50	20.00	2.50	-
23. สรุปรบทเรียน	63.75	30.00	6.25	-
24. สอนซ่อมเสริม (N = 70)	70.00	21.42	7.14	1.42
25. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	71.25	25.00	2.50	1.25
26. ทดสอบก่อนเรียน	58.75	30.00	10.00	1.25
27. ทดสอบหลังเรียน	68.75	28.75	1.25	1.25

จากตารางที่ 40 จะเห็นว่ากิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดได้แก่ การใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบและการให้การเสริมแรงนักเรียน รองลงมาได้แก่ การเล่าเรื่องเล่านิทานเล่าเหตุการณ์ การทบทวนบทเรียนก่อนเรียน การสอนซ่อมเสริม การนำเข้าสู่บทเรียน การทดสอบหลังเรียน การใช้เพลงประกอบการสอน การเตรียมความพร้อมนักเรียน การใช้เกมประกอบและการเชิญวิทยากรมาบรรยายและสาธิต สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับปานกลางมากกว่าในระดับมากที่สุดได้แก่ การแสดงบทบาทสมมุติและการบรรยาย อธิบาย

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลของความพึงพอใจในระดับมากที่นักเรียนส่วนใหญ่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนใน 11 กิจกรรมแรกจะพบเหตุผลของความพึงพอใจที่มีลักษณะเหมือนและแตกต่างกันบ้าง ปรากฏผลดังตารางที่ 41

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 ความถี่ของเหตุผลของความพึงพอใจในระดับมากที่สุดที่นักเรียนส่วนใหญ่ตอบกิจกรรมการเรียนการสอนใน 11 กิจกรรมแรก

เหตุผล	กิจกรรม											รวม
	1. ใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ	2. ใ้การเสริมแรงกับนักเรียน	3. เอาเรื่องเก่ามาทบทวนก่อนเรียน	4. ทบทวนบทเรียนก่อนเรียน	5. สอนซ่อมเสริม	6. นำเข้าสู่บทเรียน	7. ทดสอบหลังเรียน	8. ใช้เพลงประกอบการสอน	9. เชิญวิทยากรมาบรรยาย สำนึก	10. เคาริชมความพร้อมนักเรียน	11. ใช้เกมประกอบการสอน	
ทำให้รู้สึกสนุกสนานและตื่นตัว	39		35			38	9	46	7	25	48	247
ได้ความรู้			23			21		15	44		12	115
ทำให้รู้และเข้าใจมากขึ้น				26	27							53
ทำให้จำสิ่งที่เรียนได้ไม่ลืม				29	5						4	38
คิดว่าตนเองเป็นอย่างไรในการเรียน							35					35
ทำให้ดีใจ มีความสุข ภูมิใจและมีกำลังใจ		35										35
ทำให้พร้อมที่จะเรียน										29		29
ช่วยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนได้เข้าใจ					25							25
ได้คิดและฝึกสมอง							12				10	22
ชอบที่ตัวครู (ครูผู้สอน)			4			6		6		4		20
ได้เปลี่ยนกลุ่มใหม่	20											20
ได้คิดถึงอดีตและขอเตือนใจ			18									18
ได้แสดงออกทำให้เป็นคนกล้า								9				9
ทำให้เข้าใจเพื่อนและมีความสนิทกัน	9											9
เป็นวิธีที่ยุติธรรม	8											8
ได้ทำงานกับเพื่อน ๆ	6											6
ได้ทำเองทำให้เกิดความเข้าใจ											4	4
ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย								4				4
อื่น ๆ	2	1		1	2	1	2		2	1		12

จากตารางที่ 41 จะเห็นว่าเหตุผลของความพึงพอใจในระดับมากที่นักเรียนมีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดนั้น เหตุผลที่มีความถี่สูงเกือบทุกกิจกรรมและมีความถี่รวมสูงได้แก่ เหตุผลของการได้รับความสนุกสนานและตื่นเต้นและการได้ความรู้จากการเรียนหรือร่วมในการทำกิจกรรมนั้น ๆ โดยได้ความถี่รวมสูงถึง 247 และ 115 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมเหตุผลของความพึงพอใจในระดับมากที่นักเรียนมีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนนอกเหนือจากเหตุผล 2 ประการดังกล่าวแล้ว มีเหตุผลที่น่าสนใจและมีความถี่สูงคือ

กิจกรรมที่ใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ นักเรียนมีความพึงพอใจเพราะได้เปลี่ยนกลุ่มใหม่ ทำให้เข้าใจเพื่อน ๆ เกิดความสนิทสนมกัน และเห็นว่าวิธีแบ่งกลุ่มเป็นวิธีที่มีความยุติธรรม

กิจกรรมการให้การเสริมแรงนักเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจมากเพราะทำให้เกิดความดีใจมีความสุขเกิดความภูมิใจและมีกำลังใจในการเรียน

กิจกรรมการเล่านิทานเล่าเรื่องเล่าเหตุการณ์ นักเรียนมีความพึงพอใจเพราะทำให้ได้ข้อคิดได้คติและข้อเตือนใจตนเอง

กิจกรรมการทบทวนบทเรียนก่อนเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจมากเพราะทำให้จำสิ่งที่เรียนได้ไม่ลืมและทำให้รู้และเข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น

กิจกรรมการสอนซ่อมเสริม นักเรียนมีความพึงพอใจมากเพราะทำให้รู้และมีความเข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้นและเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนได้เข้าใจมากขึ้น

กิจกรรมการทดสอบหลังเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจมากเพราะกิจกรรมนี้ทำให้ได้รู้ว่าตนเองเป็นอย่างไร เช่น ผ่านหรือไม่ผ่าน เก่งหรืออ่อนอย่างไร

กิจกรรมเตรียมความพร้อมนักเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจมากเพราะทำให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียนเช่นบางครั้งเกิดความง่วงนอนกิจกรรมนี้ก็สามารถทำให้นายง่วงนอนได้เป็นต้น

จากคำถามปลายเปิดที่ถามนักเรียนว่า เหตุผลสำคัญโดยรวมที่ทำให้ให้นักเรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดคืออะไรนั้นพบว่า เหตุผลโดยรวมที่นักเรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมที่ครูจัดในระดับมากที่สุดก็ถือเป็นกิจกรรมที่ทำให้ได้ความรู้ และทำให้เกิดความสนุกสนาน โดยมีนักเรียนที่ให้เหตุผลนี้ถึงร้อยละ 73.75 ของนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนที่ให้เหตุผลเฉพาะความสนุกสนานอย่างเดีย্বর้อยละ 13.75 และให้เหตุผลเฉพาะการได้ความรู้เพียงอย่างเดียวร้อยละ 12.50

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดแก่ การใช้วิธีแบ่งกลุ่มหลาย ๆ แบบ และการให้การเสริมแรงนักเรียน รองลงมาได้แก่กิจกรรมการเล่าเรื่องเล่านิทานเล่าเหตุการณ์ การทบทวนบทเรียนก่อนเรียน การสอนซ่อมเสริม การนำเข้าสู่บทเรียน การทดสอบหลังเรียน การใช้เพลงประกอบการสอน การเตรียมความพร้อมนักเรียน การใช้เกมประกอบการสอนและการเชิญวิทยากรมาบรรยายหรือสาธิต โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับปานกลางและในระดับน้อยคือ การแสดงบทบาทสมมุติและกิจกรรมการบรรยาย อธิบาย และเหตุผลของความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคือกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนที่สำคัญได้แก่ กิจกรรมนั้นให้ ความสนุกสนานและตื่นเต้นรวมทั้งเป็นกิจกรรมที่ให้ความรู้และเป็นเหตุผลที่ให้ประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเอง

นอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งที่ปรากฏแล้ว สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมได้จากประมวลภาพประกอบการวิจัยในภาคผนวก ก.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย